a all nr. 10
ônismäel. Õllepruuli tän. nr. 2.
fi" auru jahuweskis ja Hageri
va herra August Jaasoni poes.
rel ja wälksel arwul.
a all nr. 10
ônetraat 9-27.

iilsi
uitud „Lancett"
astatud kaubatarwitajaid,
„LANCETT'e" tellinud ja
T'e" wastu wõtma tulla.
ai tänaw nr. 5.

kõige suurema ja wanema
Inglise
n & Shutleworthi
isesõitjaid ja weetawaid

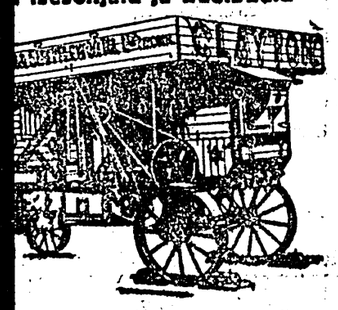

eksugarituure
stes, tehnilisilt täielikumalt mitme
hiske wilja peksmiseks, wald ka mei
el teedel sõitmiseks, ja meie kütte
udele wastawalt ehitatud.
wähemaid, eriti traktoritega koos
iseks ehitatud peksumasinad.
ristikheinaseemne peksumasinaid,
lokomobiile igas suuruses.
kui ka paremate Ameerika wabri
d ja nelle juure kuuluwaid atru,
ikkeid, reaskülwi masinaid jne.
ja omnibus automobiile paremates
ôpa ja Ameerika wabrikutest
odukate hindadega ja lahedate, aja
haste maksutingimistega
NS WINNAL,
Tatari tän. nr. 1, kõnetr. 3-42 ja 3-72.

rtehnika ühisgümnaasium wajab
sega
rtehnika õpetajat
ja
lamise õpetajannat.
atud soowiawaldused ühes doku
a koolijuhataja nimele.
Koolijuhatus.

RAD
jõudnud
Thomas Clayhills & Son
Tallinn, S. Brokusmägi 14 ehk
Uus Hollandi t. 9, kõnetr. 21-17

Otsitakse
i- ja laduruume
s 1927 a. Teatada sit. „L.M. 27."

skonna Politseikomissar Pärnumaal
21. juunil 1926 a. kell 10 homm.
allas „Leeka" talus
akkumise teel
ius'e pärait olew kaheaastane mära
6500 marga peale, rendiwõla, tempel
rahwi sissenõudmiseks.
ust wõib näha oksjoni päewal. Pak
natud summast.
uunil 1926 a., nr. 1894—11.
la jaosk. Politseikomissar Pärnumaal.
Asjaajaja k. t. (allkiri).

tarlaste suwikolooniale
isjuhatajat
arstlise eelharidusega, kes ka majapi
powiawaldused ühes soowitustega palu
äewani, 14. skp. saata Eesti Punase
e, Niguliste 12.

Tänna 10 leheküige.

Toimetus
Pikk tän. nr. 58, Tallinnas.
Kõnetunnid kella 10—12.
Peatoimetaja telefon nr. 82
Päewauudiste osakond „ 3-09
Toimetusel üldine „ 23-75
Telefonid erakorteritest:
Peatoimetajad 7-52 ja 19-70
Wastutawat toimetajat „ 6-64
Päewauudiste osak. toim. „ 13-81
Ärijuhil „ 4-61

WABA MAA

Ilmub hommikuti.
Peatoimetajad Ado Anderkopp ja Ed. Laaman.

Üksik number 5 marka. —
Tellimise hind:
1 kuu postiga 120 m., postita 100.
2 „ „ 240 „ „ 200 —
3 „ „ 300 „ „ 250 —
6 „ „ 550 „ „ 475.—
Wäljamaale 300 mrk. kuus.
Aadressi muutmine 25 mrk.
Tellimisi wõtawad wastu Eestis kõik postkontorid ja leheteellimiste wastuwõtjad.

Kontor Harju tän. nr. 34. Awatud kella 8—5. Telefon 3-40
Ärijuhatus ja arwepidamine Pikk tän. nr. 54/56. Tel. 3-53
Ärijuhi kõnetunnid kella 10—12 e. l.
Tellimiste ja lehtede äraõaatmise asjus pöörata — telefon 22-11

Hinnata laasendeb:
Piltidega nädalileht „Esmaspäew" — iga esmaspäew ja ärarebitaw wärwitrükis seinakalender.
Tarwitamata jäänud käsikirju ilma sellekohase soowita alal ei hoita.
Aadress kirjadele ja rahasaadetistele: „Waba Maa" Tallinnas.

Kuulutuste-hinnad: kuulutuste külgedel 5 marka mm. ühel weerul, lehe eesotsas 8 mrk., tekstis: kuulutustekirjadega 10 m. ja tekstikirjaga 12 mrk. millim. Kohaotsimised — poole hinnaga.
Kuulutused ära anda kella 3-ni ülemmise eelpäewal.

Nr. 136 (2247) Pühapäewal, 13. juunil 1926 a. 9. aastakäik.

Eesti Staadioni awamiswõistlused

1.200 kodumaa sportlase, Soome, Poola, Läti ja Leedu meistrite osawõttel.

Pühapäewal, 13. juunil kell 11 e. l.
staadioni awamine ja paraad, kell 12 päewal — kergejõustiku wõistlused, kell 7 õhtul — jalgpalli maawõistlus EESTI-LEEDU.
Esmaspäewal, 14. juunil, kell 5 p. l.
— kergejõustiku wõistlused, kell 7 õhtul — jalgpalli linnawõistlus TALLINN-KAUNAS.
EESTI SPORDI KESKLIIT.

Päewapiltnikud!
Müün ladust „Guilleminot" läik, poolmatt ja matt Contraste bromhõbe kaartisi, sama vabriku plated ja paberid, on head ja odawad
Suurim foto-tarbeasjade kauplus Eestis
Ernst Feldt,
Tallinn, Pikk tän. 16.

Kasutage juhust!
Müüme äri lõpetamise pärast
ülikonnariideid
alla sisseostu hinna
K-m.
W. J. GORBATSCHEW
Estonia puiesteel nr. 15.

Tähtsam raamat igale autojuhile ehk autoomanikule on
Ins. H. W. Reier'i tõlgitud ilmunud
N. Jantes'i
Autojuhi käsiraamat
Hind 50 marka.
Tähelik, ülewaade autodest, nende rikketest ja wigadest ning wiimaste parandusewõisidest.
K-ü. „RAHWAULIKOOL"
S. Karja t. 23. Telef. 6-66.

Wiit esimeseklassi jalgrattast soowilame:
„Wanderer", „Diamant", „Brennabor," „Raleigh" ja „Coventry",
mis ka kõige nõudlikumat sõitjat rahuldawad. Soodsad järelmaksu tingimised. Waatamine ei kohusta millekski. Suur wäljawalik kõiki jalgrattatarbeid: laternad, kellad, kummid, sadulad, teljed, pedaalid, juhtrauad, kodarad, kahwliwedrud, taskud, ketid, lukud jne.
LIER & ROSSBAUM, Tallinn, Wiru tän. 7, kõnetr. 27-34.

DAAMID!
suures wallkus moodsad
õlgkübarad
Moeäri J. LUTZ,
Tallinn, Harju t. 27.

Nõudke igalpool
kaulsaldlaternaid
„Feuerhand".
Esitus Eestis:
Akisiaselts A. Gluchowski,
Tallinn, Wene t. 8, kõnetr. 32-65.

Ainult 50 marka
maksab „Esmaspäew" weerandaastas postiga koju kätte saates.
Tellige weel täna.

6 pilti 25 marka.
Täna üleswõte,
ülehomme wõimis
Tunnistuspildid soowikorral tunni jooksul.
A. Teln, Suur Karja t. 9, Wälke Karja t. 4.

Svelte, Naumann, Mars, Elite, Advance
Prantsuse, Saksa ja Inglise wabrikute
jalgrattad on täielised turu walitsejad igalpool. Tugewamat ehitust, moodsamat wäljanägemist ega kergemat käiku, kui on 1926. a. mudelid, ei ole olemas ega saagi pakkuda. Põõmustaw, et Naumann tänawu iseäranis tugew on ehitatud, et julgesti wõistleb kõige kuulsama Inglise rattaga. Üldiselt ei jõua keegi tänawu wõistelda meie äri ratastega s. o. tõsises võõtes, millele eest ka wastutame.
Kr. SAHR & Ko, Tallinnas, Estonia puiest. nr. 27, kõnetr. 26-69. Tartus, Raatuse tän. 2, Rakweres, Tallinna tän. 13. Jõhwis, Turuplats nr. 1.

Tähelepanu
Tähelepanu
Kohale jõudnud ilmakuulsad
mesi-kärbsepüüdjad
„Spirale"
tiitiga.
Püüdmise kestwus üle 2 nädala. Pikkus 1 meeter.
Peaalad: H. Graf & E. Jürgens
Tallinnas, Narwa mnt. 31. Kõnetr. 606.
Tähelepanu
Tähelepanu

Tõlla suwitusrannas
toad pansiooniga
Jõhwi waksalist 7 w. — Post iga päew. — Telegraaf. — Telefon. — Aadr.: Tõlla, „Männimõis".

Kõige paremad ja odawamad
krohwimatid
alati saada soowitawal arwul.
Tallinn,
Wiljandi t. 9, tel. 8-63
P. M. Prick.

Tähelepanu.
Et jaanipäew käesolewal aastal neljapäewal on, on sõgade tapmine jaanipäewa järele
reedel, 25. juunil.
Ühisus „Estonia Eksporttapamajad"
Tallinn, S. Tartu m. 79, post. 33, tel. 29-53

Põllukasutamine Eestis taludes.

Kõige madalamal arenemise astmel on endised mõisa renditalud.

Wana ja uus maapidamine.

Põllukasutamise üldise intensiteedi määrab teatud piirini ära mustakesa wõrdarw. Mida rohkem on põldu kesas, seda ebaotsarbekohasemalt kasutatakse teda üldiselt. Kesa protsendi poolest seisawad esimesel kohal endiste mõisate renditalundid, kus kesaprotsendi üleriikline keskmine oli 17,1; sellele järgnewad ostutalundid (16,1), asundustalundid (15,4), pooletera ja segarendilepinguga talundid ostutalu maadel (15,0), raharenditalundid ostutalu maadel (14,4) sellest paistab silma, et talundiliikide järele arwestades lõppude lõpuks wanad talundid, olgu ostu- ehk rendiõiguse põhjal kasutatud, maha kipuwad jääma uutest asundustalunditest. Esimestes on nähtawasti wanad traditsioonid palju tugewamad, kui wiimastes. Muidugi ei tohi ära unustada, et talundite liikide iseäralbused wõiwad oleneda muu hulgas ka nende keskmisest suurusest, sest nagu juba eelmistes artiklites nägime (waata „Waba Maa“ 27. 5. ja 1. 6. 1926. a.) ei ole talundid liikide järele jaotatult mitte ühesuurused. Eraldades ühed ja samad suurusliigid üksikutes talundites, leiame, et ka ühe ja sama suurusega talundite liikides peaaegu täpselt sama wahekord walitseb, nagu üleriiklisest kokkuwõttest ilma suurusrühmitusteta wõis näha. Alamal toodud tabel tõendab seda.

Kesa %	30—60 ha suurustes talundites
Riigirenditalundid	17,7
Ostutalundid	16,4
Asundustalundid	15,9
Raharenditalundid	15,7
Pooleteratalundid	15,2

Ainult ostutalumaade raharendi ja pooleteratalundite kohad on selles tabelis eelmiste andmetega wõrreldes ära wahetatud, kuid nagu näeme on wahe wõrdlemisi wäike.

Eelmises artiklis oli meil juhus näha, et enam mahajäänud maakondades rukki ja osalt odra küünipind suurem oli, kui arenenud maakondades. Seesama nähtus tuleb awaliduks talundite liikide juures, kus samuti wõib märgata, et rukki külwiprotsent kõige suurem on endistes riigirenditalundites (17,1), millele järgnewad ostutalud (16,0), asundustalud (15,4), pooletera ja segarenditalud ostutalu maadel (15,1) ja raharenditalud talumaadel (14,6). Ainult põldheina kaswatamise mõttes paistawad ostutalude majapidamised kõrgemal seisma, kui teised talundite liigid, sest ostutalundites ulatab põldheina protsent ligi 20, kuna üleriiklise keskmine on 17,6.

Wana põldude wõimalikult täieliku wäljakurnamise tendents paistab silma iseäranis terawalt raharendilepinguga renditalundites ostutalu maadel, kuna, nagu juba eelpool nägime, neis majapidamistes kesa all on kõige wähem maad, selle asemel aga lina all kõikidest talundi liikidest kõige rohkem, nimelt üle riigi 7½%. Sellele järgnewad pooletera ja segarendilepinguga renditalundid (6,5%), kuna aga ostutaludes, samuti ka endistes mõisa renditaludes ja asundustaludes lina all on peaaegu ühesugune protsent põldu (4,4—4,2).

Kui oletada, et üks ja sama külwipinna üksus igas talundite liigis ühepalju produtseerib, mis muidugi päris täpselt õige ei ole, siis leiame, et umbes poole kogu meie põllumajanduslikust produktsioonist annawad ostutalundid peremeeste eneste käes, sest nende all on ümarguselt 50 protsendi üksikutest wiljade külwipinnast, 57 protsendi üldisest põldheina külwipinnast ning 47 protsendi lina ja kartuli ning teiste söödajuurikate külwipinnast. Ümarguselt 20 protsendi üldisest produktsioonist annawad asundustalundid, sest neil on terawilja all 23 protsendi üldisest külwipinnast, põldheina all 18 protsendi, lina all 19 protsendi, ning kartuli ja muude söödajuurikate all 22 protsendi. Ümarguselt 10 protsendi produktsioonist andsid mõisa riigirenditalundid ja ümarguselt 5 protsendi renditalundid ostutalu maadel.

Üldiselt on, nagu nägime, kõrwalekaldumised majapidamiste süsteemides üksikute talundite liikide kaupa wõrreldes palju wähemad, kui needsamad kõrwalekaldumised maakondade kaupa, millest luuesti järgneb, et looduslikud, wõi õigem, majandusgeograafilised tingimused Eesti põllumajapidamises palju tähtsamat osa etendawad, kui juriidilised wahed üksikute majapidamisliikide wahel. Ühegi kui maadelda kõiki majapidamisliike suurusrühmade järele, siis on ka seal lahkuminekud enamal jaol juhtumistest wõrreldes wähemad, kui lahkuminekud üksikute maakondade wõrdarwudes. Terawamal kujul tulewad lahkuminekud ilmsiks üksikutes kultuurides, mille kaswatamine hoopis wäikestes majapidamistes kas eriliselt otstarbekohatu on ehk, ümberpöördult, selle majapidamise tähtsamaks ülesandeks tuleb lugeda. Kui wõtta näiteks majapidamise süsteemi üldtundemärgina jällegi kesaprotsendi, siis leiame, et see wäikemajapidamises on madal, tõuseb keskmise suurusega majapidamistes üleriiklise normini ja langeb uuesti kõige suuremates majapidamistes, kus nähtawasti siiski õige otstarbekohaselt põldu kasutatakse. Üksikute terawiljade juures ei ole wahed mitte eriti suured, wälja arwatud oder, mida külitakse kõige rohkem wäikestes majapidamistes ja mille külwipind wõrdlewalt majapidamise suurusega tuntawalt langeb.

Üldine terawilja all olew põllupind langeb samuti järjekindlalt sedamööda, kuidas majapidamiste suurus kaswab: 55,5 protsendist majapidamistes alla 5 ha. kuni 49,6 protsendi majapidamistes 120 ja enam ha. Sellewastu on põldheina kaswatus nähtawasti suuremate majapidamiste eesõiguseks ja kaswab põldheina protsendi järjekindlalt üheś majapidamise suurusega, alates 6,8 protsendi kuni 24,0 protsendini. Wähemates majapidamistes täidab nähtawasti põldheina aset kartul, mida muidugi kaswatatakse mitte üksi oma perekonna toitmiseks, waid ka loomatoiduks ja tähtsama müügiwiljana. Kartuli protsendi on kõige suurem kõige wähemates majapidamistes (15,9) ja langeb järjekindlalt kuni 5,0 peale 60—120 hektaarilistes majapidamistes, et uuesti tõusta 6,7 protsendini suuremates majapidamistes. Samuti kaswatawad wähemad talundid ka rohkem lina, kui suuremad. Tähtsamad kokkuwõtted üksikute kultuuride kohta talundite suurusrühmade järele on toodud alamal tabelil:

Talundite suurusrühm.	Igast 100 ha. põllumaast oli külitud: rukkiga	odraga	kaeraga	terawilja kokku	põldhein.	kart.	linaga
0,5—5 ha.	16,1	15,6	15,4	55,5	6,8	15,9	6,6
5—10 „	17,6	14,1	15,2	54,9	10,0	10,7	6,3
10—20 „	16,3	12,5	16,5	53,8	14,9	8,0	5,4
20—30 „	15,9	11,8	16,7	53,0	17,9	6,8	4,6
30—60 „	16,0	11,4	15,4	52,0	19,6	6,1	4,3
60—120 „	14,9	10,6	15,4	50,5	22,7	5,0	4,7
120 ja enam	14,7	11,8	12,3	49,6	24,0	6,6	2,5

Üldise põllumajanduslikku produktsioont mõttes on kõige kandwam suurusrühm meie põllumajanduses talundid 30—60 ha., mis produtseeriwad nähtawasti tublisti üle ⅓ kogu meie põllusaadustest. Kui neile juurde lisada lähem wäiksem rühm 20—30 ha., siis saame ⅔ kogu meie põllumajanduslikust produktsioonist, sest igast sajast tiinust wastawa wilja külwipinnast kuulus sellesse rühma tera- ja kaunwiljade alal 58 protsendi, põldheina alal 63 protsendi, kartuli ja söödajuurikate alal 52 protsendi ja lina 54 protsendi.

M. Köstner.

Eesti Laulijate Liidu Tartumaa osakonna korraldusel

3. ja 4. juulil 1926. a.

Laulupidu Tartus,

Tamme linnaosas, spordiwäljal.

Juhatawad: Ühendatud laulukoorisid J. Aawik ja J. Simm, ühendatud pasunakoorisid A. Wirkhaus.

Tegelasi 12.000

igast maanurgast üle riigi: Tallinna, Narwa, Pärnu, Wõru, Paide, Haapsalu, Wiljandi, Kuresaare, Petseri linnast ja maakonnast.

Laulupeo ajal Tartus: „Eesti Nädal“, mitmesugused kontserdid ja etendused, näitused, rongikäigud jne.

Korjus nr. 5

Georges Dubigneaud romaan

12

Kui onu seda senk polnud soowitanud, siis ainult põhjusel, et ta arwas Jeanne'i lõpulikult kindla olewat, et Sidoine'i enam ialgi üles ei leita. Kuid nüüd oli hirm wõitu saanud armukadedusest.

Onu Schutz soowis omale sel puhul südamest õnne. Kõige parem diplomaatia oli tema arwates, lükata Jeanne Sidoine'i kaenlasse enne, kui ta weel midagi sai mõtelda. Seletused järgnegu juba hiljem. Weendunud oma õepoja süütuses, arwas ta, et parem on hoiduda tüütidest ja jonnakusest, kui et neid hiljem lahendama hakata.

Kui süüdati esimesed uulitsalaternad, jalutas onu Schutz oma õepoja naisega raudteejaama, südamepõhjas mõlemad soowides, et Sidoine seal oleks.

Kuid Sidoine polnud seal. Sidoine lõpetas söömist, wenitades aega, et mitte liig wara isa Larmoir'i juurde tagasi jõuda. Oodates waewasid teda igasugused mõtted. Ta lootis ikka weel, et oma naisega äiapapa juures kokku saab, kuid see oli ta wiimane lootus.

Samuti kui Jeanne oli temagi ajalehti lugenud. Ka teda oli kohutawalt puudutanud „Enesetapete hullumaja.“ Keegi noor elegantselt riietatud daam oli wette jooksnud... Kui see oli Jeanne?

Ta ei pannud suuremat tähelegi wiierealist sõnumit abielupaari Groboky arreteerimisest, kuigi ta sel puhul oma osa eduga oli täitnud.

Kella kaheksa paigu asus ta teele. Isa Larmoir, kes rahulikult ajalehte luges, oli suuresti üllatatud. Ta oli seda weel rohkem, kui Sidoine temalt rahule sunnitud häälega küsis, kas ta Jeanne'i on näinud.

Tubli wanamees tõusis ärewalt püsti. Ta mõistis, et tema eest midagi warjatakse. Ja nii ei saanud Sidoine ta cest ei õigust ega ka oma lootusetust warjata. Ta jutustas talle oma segaje loo, mainis kirja, mille ta komisjari juurde oli jätnud, tuletas meelde esimest wisiiti, mille ta oma äiale oli teinud, püüdis awaldada oma wõimatut hirmu ja hädaldas kogu aja.

Larmoir ei mõistnud muud kui ainult seda: et ta tiitar on kadunud, ja et mahajäetud kiri lubab oletada kõige halwemat.

—Milline lugu! ütles ta ehmatanult.

Sidoine tahtis lahkuda. Isa Larmoir sai ta seisukorrast aru ja hoidis ta tagasi.

— Jääge siia, ütles ta. Teie olete õõpoolest ärrituses, ja ma ei tohi teid üksi jätta. Usun, et meie kartus on asjatu, ja et Jeanne on mõne sõbranna juurde põgenenud. Siia ta ei tulnud, sest ta ei soowinud mulle meelehärma walmistada. Igatahes on aga minu maja koht, kus teie ta kõige paremini tätte wõite saada.

— Aga kui ta koju läheb?

— Ma ei usu seda. Pärast oma kirja ei julge ta sinna enam üksi minna. Kuid igaks juhtumiseks wõime ju majahoidjale wäikese teate saata, et ta meile kiirelt teataks, kui Jeanne koju peaks tulema.

Sidoine oli selle korraldusega päri. Kesköötund oli läbi, kui isa Larmoir Sidoine'i magama pani ja onu Schutz oma õetütre hotelli tagasi saatis. Jeanne tahtis koju minna. Onu oli selle wastu. Ta saatis kellegi poisikese wäikese sõnumiga proua Eulalie juurde, teda paludes wiibimata teatada, kui midagi Sidoine'ist kuulda on.

Selle korralduse taasabil wõttis Jeanne ta toa omale, kuna onu Schutz omale otse kõrwal teise üüris.

Isa Larmoir'i saadik ja onu Schutz'i saadik kohtasid majaesisel kõnniteel, kõlistades kumbki oma kord, et majahoidjat üles äratada. Kuid üksi ei wastanud nende kutse peale. Nad wahetasid siis selle kohta omawahel paar sõna, pistsid kirjad tasti ja lahkusid.

Sel ajal, mil Jeanne, Sidoine, isa Larmoir, onu Schutz, Gregoire ja Bonbon l'Equerre teisele küljele pöörsid, esimesed oma woodis, kaks wiimast türniwalitsuse wiletsatel õlgkottidel, magas madame Eulalie õiglase und.

Esimese osa lõpp.

—

Teine osa.

1. peatükk.

Seega pole siis surm muud kui ainult illusioon, lihtne loor, mis warjab ajutiselt elu edasikestuse. (Flaubert. Püha Antoniuse kiusatus 7. osa).

Järgmisel hommikul tõusis Sidoine üles, pärast uneta, n. n. „walget“ ööd, millist termini ma siin ikkagi kasutan, kuigi waesel poisil olid selle ö kestes peas waid mustad mõtted.

Isa Larmoir wajas ise lohutust ja julgustust, seepärast on arusaadaw, et tal puudusid wõimalused neid teistele jagada. Ta piirdus sellega, et pakkus haletsemiswäärt näol oma wäimehele tassikese kohwi ja tüki leiba. Sidoine wõttis need wastu, kuigi ta ei tunnud mingisugust isu. Kuid kell polnud weel kaheksagi. See oli selleks weel liig wara, mida ta kawatses teha.

Ta oli õõpoolest otsustanud madame Eulalie juurde minna, et uudiseid hankida, kuigi ta selle allika peale wähe lootust pani. Kui Jeanne koju oleks tulnud, oleks ju madame Eulalie sellest wiibimata teadustanud, sest seda nõudsid ju eileõhtused näpunäited.

Pärast seda läheks ta surnukuuri. Noor elegantselt riietatud daam, kes enese ära oli uputanud, oli tal terwe öö peas ringi traawinud, kuigi ta oli katsunud, sellest painajast kuidagi lahti saada.

Kuigi ainult enese rahustamiseks, pidi ta ikkagi sinna minema.

Lõpetanud eine, lahkus ta isa Larmoir'ist, lubades wiimast wiiwitamata informeerida kõigist oma leidudest. Ta läks kõige pealt koju, pärast seda, kui ta hommikused lehed oli ostnud. Käies uuris ta päewaauudiseid, kuid neis ei leidunud midagi uut.

Madame Eulalie oli parajasti just mõlemad kirjad läbi lugenud. Ta oli siit leidnud uute komplikatsioonide jäljed ja manitses enese seepärast juurimale ettewaatusele, kui ta Sidoine'i nägi sisse astuwat.

Ilma pikema jututa küsis Sidoine, kas ta tema naist on näinud. Majahoidja wastas: ei. Madame Eulalie ootas uusi küsimusi, et küneleda ka onu Schutz'i teatest. Kuid Sidoine ei lisanud enam sõnagi juurde, pööris kannapealt ringi ja läks.

— See on ehk nii paremgi, mõtles madame Eulalie.

Sidoine astus ühte kohwiku, mis oli sel warajasel tunnil täitsa mahajäetud, et siin aadressraamatut lehitseda. Ta ei teadnud isegi, kus surnukuur asub. Palju on neid inimesi, kes seda teawad?

Ta leidis ta linnaosutuste lehekiljelt. Surnukuur oli kaugel, wabalaw lähikonnas, jõe ääres.

— See on täitsa õige, mõtles ta. See on wäga wiisakas uppunute wastu.

Ta wõttis trammi. Kui ta surnukuuri juurde jõudis, see oli hallidest kiwidest ehitatud hirmus hoone, raudwõredega akende ees — nähtawasti karbeti ametiasutustes, et surnud ära jooksewad, wõi et nad ära warastatakse — siis waldas teda kaunikesti lõbus tuju. Ukse peal teatas tuhmunud kirjutus: — „Kinni paranduste tõttu. Pöörda raekotta.“ Selle sildi iganenud seisukord ütles, et see juba pikemat aega nii on.

Sidoine oli pahane. Põhjusel, et raekoda asus mitte kuigi kaugel ta kodust, kust ta parajasti oli tulnud. Alates ühe asjatu käiguga näis päew tõesti halwasti peale hakkawat.

Ta wõttis trammi ja astus raekoja ees uulitsale, olles selles ümberkolimisega terwe tunni kaotanud.

Ta sammus ümber selle ehituse, lugedes ustel igasugu teateid ja pealkirju. Kuid seda, mida ta otsis, polnud mainitudki. Ta tormas siis otse peaukse kaudu raekotta. Ta silmas ühte teenrit, kes oma täisid sügas, ja küsis sellelt wiisakalt:

— Mu härra, kas wõiksite mulle ütelda, kus on surnukuur?

Teener silmitses teda ametliku ilmega ja parandas siis küsimust:

— Lahkamiskamber?

— Jah, kui soowite, lausus Sidoine.

Tooniga, milles peitus palju karme ja üleõla õeldawaid etteheiteid, lausus teener:

— Teie ei oska lugeda, wõi mis?

— Ei oska, wastas Sidoine, ilma et ta wähegi oleks naeratanud.

Sest ta teadis, kuidas tuleb küneleda awaliku wõimu edustajatega.

Kullatud ketiga ametnik ootas kahtlemata teist wastust — midagi nagu ehmatanud segaduse taolist wõi mõnda wabandust, sest selle küsimusega oli tihtilugu häid tagajärgi saawutanud. Seekord seisis ta ees aga eraisik, kes temast nähtawasti suurt ei hoolinud. Ta ei osanud selle n. n. kirjaoskamatu seletusest midagi wälja imeda, mis talle oleks näinud kasulik olewat. Kuigi ta sugugi rohkel ei olnud, leppis ta oma teenistuskohuste täitmisega ja nimetaski, kus on lahkamiskamber.

— See on keldris, ütles ta.

— Kas wõiksite mulle ütelda, kuidas ma sinna keldrisse pääsen?

Protest streigi

Briti Wenele m

London, 11. juunil. Briti wa
sus saatis nõukogude walitsu
märgukirja rahalise toetuse as
mis Inglise ülbstreigi ajal Mosk
Briti ametiühisuste kongressile
deti.

Walitsus arutab ikka weel ra
saatmist mitmesugustelt Wene o
nisatsioonidelt praeguse Inglise
streigi toetamiseks.

London, 11. juunil. Nagu „
ter“ kuuleb, protesteeritakse W
wasse saadetud märgukirjas Ing

Martna kaa

Sotsialistlikule int
sa

Walitsus

Rahwaerakonna häälekandja kuu
järgmist:

„Kui 1925. a. jaanuaris sotsia
liku internatsionaali täidesaatwas
mitees arutusel olid Eesti asjad üh
duses 1. detsembriga, andis rkl.
Martna Eesti sündmuste kohta ko
teele lähemaid seletusi (Brüsselis).

Nüüd on M. Martna internat
naalile pikema läkituse saatnud, mi
seletab, et ta l. a. Brüsselis inter
sionaalile seletusi annud, mis kan
Eesti kohta rahuldawaid wärwe
selles heas usus, et korda läheb n
jakohtute tegewust seisma pan
Nüüd on aga ta sunnitud internat
naalile teatama, et see korda ei
läinud. Edasi jutustatakse läkitu
et M. Martna enne Toompea wa
tajate mahalaskmist käinud riigiwa
ma J. Teemanti juures, kes ten
on kinnitanud, et walitsus wäga
selt kaalub neile armuandmise
must. Kuid ometi on walitsus sur
otsuse kinnitanud. Edasi seletatakse
kituses, et praegune walitsus on

Wõistluseksame üli

Wõimata on tuhandei
r

Wiimasel ajal on terawalt päe
korrale kerkinud üliõpilaste arwu pi
mise küsimus. Teadwast allikast ku
me, et ülikooli walitsuse ringkonda
on täielikult loobutud mõttest wõist
eksame korraldada kesskooli lõpetaja
enne ülikooli astumist.

Wõistluseksamite korraldamine
handele ülikooli astujale enne sem
algust on tegelikult peaaegu läbi
mata. Professoritel on praegu j
isegi küllalt tegemist üliõpilaste eks
neerimisega ja niisugust suurt hulka
saminante weel juurde soetada t
eksamineerimise tegelikult wõimatuk
Ka jääks sarnane eksamineerim

1921. a. aruanne Riig
kogule.

Lähematel päewadel lõpetab ri
kontroll riigi 1921. a. aruande
biwaatamise ning esitab selle Ri
kogule. 1924. a. aruanne on
taw. juba läbi waadatud. Läbim
tamata on weel 1922. ja 1923.
aruanded, milledest esimese läbim
tusele pea ajutakse. Kõrwuti
lega waatab riigikontroll läbi 19
a. aruande.

25 marga eest
üks dollar
Kuidas seda kätte saada?

Tartumaa osakonna
dusel
lil 1926. a.
pidu
tus,
s. spordiwäljal.
laulukoorisid J. Aawik
endatud pasunakoorisid
12.000
: Tallinna, Narwa, Pärnu,
iljandi, Kuresaare, Petseri
aakonnast.
s: „Eesti Nädal", mit-
id ja etendused, näitused,

põllumaast oli külitud:

kaeraga	terawilja	põldhein.	kart.	linaga kokku
15,4	55,5	6,8	15,9	6,6
15,2	54,9	10,0	10,7	6,3
16,5	53,8	14,9	8,0	5,1
16,7	53,0	17,9	6,8	4,6
15,4	52,0	19,6	6,1	4,3
15,4	50,5	22,7	5,0	4,7
12,3	49,6	24,0	6,6	2,5

siis saame ²/₅ kogu meie põllumajandus-
likust produktsioonist, sest igast sajast tii-
nust wastawa wilja külwipinnast kuu-
lus sellesse riihma tera- ja kaunwilj
alal 58 protf., põldheina alal 63 protf.
kartuli ja söödajuurikate alal 52 protf
ja lina 54 protf. N. Köstner.

töttu. Pöörda raekotta." Selle sildi iganenud seisukord ütles, et see juba pikemat aega nii on.

Sidoine oli pahane. Põhjusel, et raekoda ajus mitte kuigi kaugel ta kodust, kust ta parajasti oli tulnud. Alates ühe asjatu käiguga näis päew tõesti halwasti peale hakkawat.

Ta wöttis trammi ja astus raekoja ees uulitsale, olles selles ümberkolimisega terwe tunni kaotanud.

Ta jammus ümber selle ehituse, lugedes ustel igasugu teateid ja pealkirju. Kuid seda, mida ta otsis, polnud mainitudki. Ta tormas siis otse peatse kaudu raekotta. Ta silmas ühte teenrit, kes oma täisid sügas, ja küsis sellelt wiisakalt:

— Mu härra, kas wõiksite mulle ütelda, kus on surnukuur?

Teener silmitses teda ameklikku ilmega ja parandas siis küsimust:

— Lahkamiskamber?

— Jah, kui soowite, lausus Sidoine.

Tooniga, milles peitys palju karme ja üleöla öeldawaid etteheiteid, lausus teener:

— Teie ei oska lugeda, wõi mis?

— Ei oska, wastas Sidoine, ilma et ta wähegi oleks naeratanud.

Sest ta teadis, kuidas tuleb kõneleda awaliku wõimu edustajatega.

Kullatud ketiga ametnik ootas kahtlemata teist wastust — midagi nagu ehmatanud segaduse taolist wõi mõnda wabandust, sest selle küsimusega oli tihtilugu häid tagajärgi saawutanud. Seekord seisis ta ees aga eraijik, kes temast nähtawasti suurt ei hoolinud. Ta ei andnud selle n. n. kirjaoskamatu seletusest midagi wälja imeda, mis talle oleks näinud kasulik olewat. Kuigi ta sugugi rohkel ei olnud, leppis ta oma teenistuskohuste täitmisega ja nimetasti, kus on lahkamiskamber.

— See on keldris, ütles ta.

— Kas wõiksite mulle ütelda, kuidas ma sinna keldrisse pääsen?

Päewaundised.

Protest streigi toetamise pärast.

Briti Wenele märgukirja saatnud.

London, 11. juunil. Briti walitsus saatis nõukogude walitsusele märgukirja rahalise toetuse asjus, mis Inglise üldstreigi ajal Moskwast Briti ametiühisuste kongressile saadeti.

Walitsus arutab ikka weel rahasaatmist mitmesugustelt Wene organisatsioonidelt praeguse Inglise söestreigi toetamiseks.

London, 11. juunil. Nagu „Reuter" kuuleb, protesteeritakse Moskwasse saadetud märgukirjas Inglise sisemistesse asjadesse segamise wastu. Briti walitsus loeb niisuguse wahelesegamise lubamatuks. Briti walitsuse arwates ei olnud üldstreik mitte töästustüli, waid katse makswat korda Inglismaal muuta.

Londoni politiliste ringkondade arwates on läbirääkimiste uuestialgamine Londoni ja Moskwa wahel mitmesuguste lahtiste küsimuste korraldamiseks nüüd palju raskemaks muutunud.

Martna kaebab Eesti üle.

Sotsialistlikule internatsionaalile läkitus saadetud.

Walitsus olewat karm.

Rahwaerakonna häälekandja kuuleb järgmist:

„Kui 1925. a. jaanuaris sotsialistliku internatsionaali täidesaawas komitees arutusel olid Eesti asjad ühenduses 1. detsembriga, andis rkl. M. Martna Eesti sündmuste kohta komiteele lähemaid seletusi (Brüsselis).

Nüüd on M. Martna internatsionaalile pikema läkituse saatnud, milles seletab, et ta l. a. Brüsselis internatsionaalile seletusi annud, mis kannud Eesti kohta rahuldawaid wärwe — selles heas usus, et korda läheb wäljakohtute tegewust seisma panna. Nüüd on aga ta sunnitud internatsionaalile teatama, et see korda ei ole läinud. Edasi jutustatakse läkituses, et M. Martna enne Toompea wallutajate mahalaskmist käinud riigiwanema J. Teemanti juures, kes temale on kinnitanud, et walitsus wäga tõsiselt kaalub neile armuandmise küsimust. Kuid ometi on walitsus surmaotsuse kinnitanud. Edasi seletatakse läkituses, et praegune walitsus on wabariigi aastapäewal armu annud peasjalikult kriminaalkurjategijatele.

M. Martna teatab internatsionaalile, et sotsialistid esitawad 3. Riigikogule selle kokkuastumise järgi ettepaneku sõjaseisukorra ärakaotamise kohta, kuid arwab, et see tagasi lükatakse. Lõpuks ütleb M. Martna, et ta on kohustatud teatama, et tema poolt jaan. 1925. a. antud rahuldawad lubadused ei ole täide läinud."

*

Omalt poolt kuuleme, et M. Martna samas asjas riigiwanema J. Teemanti pool on käinud wiimaste päewade sees. Seal on riigiwanem J. Teemant tähendanud, et riigi julgeoleku ja rahwa saatuse pärast walitsus sametist kinnastega talitada ei saa. Leiawad üksikud politiilised ringkonnad, nende hulgas sotsialistid eeskätt, et walitsus õieti ei talita, wõtku nad ohjad oma kätte ja katsugu siis teiste abinõudega riigi olemasolu ja rahwa wabadus kindlustada.

Wõistluseksame ülikooli astumisel ei tule.

Wõimata on tuhandeid sisseastujaid eksamineerida.

Wiimasel ajal on terawalt päewakorrale kerkinud üliõpilaste arwu piiramise küsimus. Teadwast allikast kuuleme, et ülikooli walitsuse ringkondades on täielikult loobutud mõttest wõistluseksame korraldada keskkooli lõpetajatele enne ülikooli astumist.

Wõistluseksamite korraldamine tuhandele ülikooli astujale enne semestri algust on tegelikult peaaegu läbi wiimata. Professoritel on praegu juba isegi küllalt tegemist üliõpilaste eksamineerimisega ja niisugust suurt hulka eksaminante weel juurde soetada teeks eksamineerimise tegelikult wõimatuks.

Ka jääks sarnane eksamineerimine olude sunnil liiga pinnapealseks ja wäga küsitaw on, kas pääsewad sarnastel wõistluseksamitel just kõige andekamad ülikooli, mis õieti sarnaste katsete lõpueesmärk peaks olema. Nii jääb ainuke wõimalus üle — „sorteerimist" toimetada peale immatrikuleerimist, eriti just esimese õppeaasta kestwusel. Kõne alla wõiwad tulla igasugused katsed — kirjatööd, referaadid jne., mis näitaks, kas noor üliõpilane suudab oma walitud alal eduga töötada wõi mitte. Muidugi selguwad need wõimalused üksikasjalikumalt sügisel, kui teaduskond oma ettepanekud juba on esitanud ja ülikooli nõukogu lõpulikult asja otsustanud.

1921. a. aruanne Riigikogule.

Lähematel päewadel lõpetab riigikontroll riigi 1921. a. aruande läbiwaatamise ning esitab selle Riigikogule. 1924. a. aruanne on teataw. juba läbi waadatud. Läbiwaatamata on weel 1922. ja 1923. a. aruanded, milledest esimese läbiwaatusele pea asutakse. Kõrwuti sellega waatab riigikontroll läbi 1925. a. aruande.

25 marga eest
üks dollar
Kuidas seda kätte saada???

Eestile pakutakse hõbe- ja sinirebaseid.

Kohalik Briti konsul on pööranud Tallinna jahimeeste seltsi poole palwega nimetada talle isikud, kes nõus oleks hõbe- ja sinirebaste ning soobelite kaswatust ja laialilaotamist oma peale wõtma.

Briti konsuli järelpärimine on seltsil arutusel.

Autasu 20 a. teenistuse eest.

Särewere raiooni konstaabel Georg Jürgensonile on 20-aastase korraliku teenistuse eest wabariigi walitsuse poolt annetatud rahaline autasu 20.000 marga suuruses.

§ 42 täiendamine.

Wabariigi walitsus otsustas täiendada riigiteenistuseaduse § 42 käsitamise juhtnööre punktiga, mille põhjal riigiametniku wõi teenija wabastamise üheks põhjuseks oleks weel asjaolu, kui riigiteenija oma ametiülesandeid oskamatuse pärast korduwalt täita ei saa.

Helsingi konsul lahkub?

Asemele diplomaatlik konsul.

On kõne all olnud küsimus, kas poleks otstarbekohane Helsingis senise puhtkaubanduslise Eesti konsuli asemele määrata diplomaatline konsul. Sel korral täidaks konsulli kohust saatkonna 1. sekretär.

See kawatsus on tekkinud sellest, et senine konsul Helsingis E. Westerinen omalt kohalt lahkuda kawatseb.

Palgaseadus esitatakse Riigikogule.

Riigikassa poolt on üksikute ministeerium. koosseisude läbiwaatamine ja uue palgaseaduse redeliga ühendamine lõpule jõudmas. Lahendada on weel mõningad üksikküsimused. Selle järele tulewad rahaministril lahendada üksikute ministrite protestid nende ministeeriumide koosseisude ja wiimaste palgaredelisse asetamise suhtes.

Käesolewa nädala algpoolkul antakse uus palgaseadus ühes koosseisudega rahaministri poolt wabariigi walitsusele üle Riigikogule esitamiseks.

Rahaminister puhkusel.

Rahaminister L. Sepp on wabariigi walitsuse poolt puhkusele lubatud arwates 14. stp. Tema asetäitjaks puhkuse ajaks on määratud siseminister K. Einbund.

A. Schmidt uuele kohale

A. Schmidt wabastati wabariigi walitsuse poolt tema omal palwel Moskwa saatkonna nõunika kohalt ja nimetati wälisministeeriumi politiilise osakonna juhatajaks, arwates 1. juulist s. a.

J. Kukk Maapanga nõukogu esimeheks.

Eesti Maapanga nõukogu esimeheks kinnitati wabariigi walitsuse poolt Joh. Kukk.

Maa wõtmine Peipsilt alganud.

Süwendustööd Narwa jões. 16.000 hektaari.

Üleeilsel wabariigi walitsuse koosolekul otsustati Peipsi weepinda alandada ühe jala wõrra. Tööd jaotatakse ära kahe aasta peale. Nende läbiwiimise järele wabastab Peipsi maakultuurile 16.000 hektaari maad, peale selle wäheneb teatud määral ka kaldaid üleujutaw suurwesi.

Tööd alatakse juba lähematel päewadel, milleks Tartus wiibiw süwendaja Wasknarwa alla sõidab. Esialgsed kulud tasutakse ministeeriumi üldisest süwendustööde summadest. Suuremate töödе läbiwiimiseks palutakse Riigikogult lisaeelarwe korras 30.000.000 marka, kuna ülejääw osa — 45.000.000 mk. — tulewa-aastasse eelarwesse wõetakse.

Riigi aprilli tulud.

Riigikassa kokkuwõtte järgi olid riigi sissetulekud 1926.—27. eelarweaasta esimesel kuul 1. apr. — 1. mainl 1926 järgmised:

Korralised tulud üldsummas 772.495.481 mk., eelmiste aastate tuludest tehtawate tagasimaksude mahaarwamisel 766.956.196 mk., eerakorralised tulud (riigi waranduste müük) 829.474 mk. Kokku ulatasid riigi sissetulekud aprillis 767.785.670 mrk.

Sergo kohtupäew ära muudetud.

Sergo protsess pidi arutusele tulema kohtupalatis 9. juulil. Nüüd sai kohtul teatawaks, et prof. Presowsky, kes selles asjas eksperdina wälja kutsutud, sõidab wäljamaale, kust kohtupäewaks tagasi ei jõua. Et aga protsess täiesti ekspertiisist oleneb, nii et ilma prof. Presowskyta asja arutamine wõimata, siis muutis kohtupalat kohtupäewa ära. Millal osi uuesti arutusele määratakse, on teadmata. Igatahes ei ole seda loota enne sügist.

Wärske „Ronk"
ilmus laupäewal.
Wärwilised kaaned. 24 leheküige kaasakiskuwat lugemist, ligi wiiekümne pildiga. Üksik number 25 marka.
„Ronk" ei tohi puududa üheski perekonnas!

Rohelisesse minnes, ärge unustage linnast kaasa wõtmast
Kawe
shokolaadi,
igalpool el ole mitte leida head shokolaadi.

Wigastatud „Läänemaa".

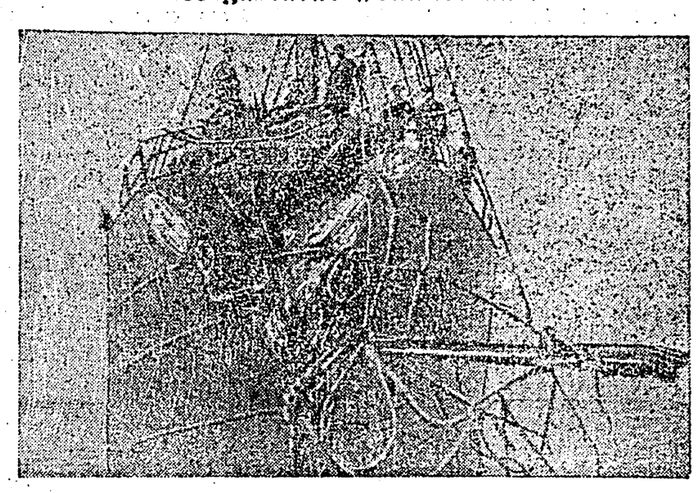

Mootorpurjek „Läänemaa", mis sõidul läbi Pas-de-Calais Itaalia auriku „Ansitrite" poolt wigastada sai.

Ehituskruntide wäljaandmise kord.

Ehituskruntide wõimalused ka laiematele hulkadele. — Lõpp enampakkumistele.

Ehituskruntide wäljaandmine sündis senini enampakkumise teel. Senised kogemused on näidanud, et enampakkumisel wäljaandmine ehituskrundi saajaid ütlemata raskesse olukorda asetas. On nähtusi, kus põlise pidamise õigusega asuniku 20 ha krundi rent on 6000 marka aastas, kuna sealsamas kõrwal asuwa 3 ha suuruse ehituskrundi rent on 16.000 mk. Neid nähtusi pealt waadates ei saanud põllutööminister teisiti, kui oli sunnitud ehituskruntide hinda alandama — olgugi, et meie finantsringkondades selle kawatsuse wastu tublisti wastukõnelemisi olewat olnud. Ehituskruntide wäljaandmine uue määruse alusel sünnib kas 99 aasta peale ehk põliseks tarwitamiseks. Ehituskrundid antakse soowijatele wälja liisu teel. Ilma liisuta on õigus ehituskrunte saada isikutel, kellel wäljaantawal krundi omad hooned, isikutel, kes krundil asuwad ja seal peal olewaid wöörandatud hooneid wähemalt 1. maist 1920 a. saadik kasutanud ja hooned korras hoidnud. Peale selle wõib weel põllutööminister oma äranägemise järele wäljaantawate kruntide arwust ühe wiiendiku määrata. Ehituskruntide wäljaandmine sünnib nüüdisma enampakkumiseta ja neid annab wälja komisjon, mis koosneb riigimaade walitsejast ja wallanõukogu esitajast. Üksiku ehituskrundi rendi alammäär aastas ei wõi olla alla 2 krooni.

Lühema aja peale rendile antud kruntide tähtaega wõib põllutööministeerium pikendada 99 aasta peale, kusjuures ehituskrundi rent ümberhindamisele tuleb. Krundi saajad on kohustatud krundile hiljemalt 4 aasta jooksul hooned ehitama. Hädakorral wõidakse seda tähtaega 6 aastani pikendada.

Õnnetus Rootsi sõjalaewastikus.

4 isikut haawatud.

(Meie erikirjasaatjalt.)

Stokholm, 9. juunil. „Svenska Dagbladetile" teatatakse Karlshamnist sõjalaewastiku laskeharjutustel juhtunud kurwa õnnetuse üle.

Karlskrona laewastiku baasist sõitsid kaheksa torpeedopaati Hangö ligidale laskeharjutustele. Need kaheksa torpeedopaati olid jagatud kahte diwisjoni, igas neli laewa. Laskeharjutusi alati Malkwarni juures kell 9.30 e. l. Torpeedopaat „Antares" eemaldus teistest, olles märkilaskmise kontrolecrijaks. Umbes kell 12.30 päewal juhtus õnnetus: ühe torpeedopaadi „Antares'i" nokka tabas laeng ning haawas tekilseiswaid raadiomadruseid Prisbergi ja Lundbergi. Torpeedo tungis läbi teki, jättes sellesse suure augu, kuid imelikul kombel, nähtawasti tugewa kokkupõrke tõttu, ei jäänud teki alla peatama, waid lendas omatehtud august üle parda merde.

Torpeedo löi sisse „Antares'i" teki alt olewa torpeedorunnui kohal ning purustas seega selle lae. Torpeedorunnis wiibisid sel silmapilgul masinameister Swensson ja madrus Wenström, kes haawata said. Seega tõuseb õnnetusohwritе arw neljani. Kohe peale õnnetust sõitis torpeedopaat „Antares" tagasi Karlshamni, kus haawatud haigemajadesse paigutati. Seni pole weel suudetud selgeks teha, missugune torpeedopaat laengu „Antares'" pihta lasi. Kuna kuul aga eestpoolt tuli, oletatakse, et siin süüdi mõni teise diwisjoni kuuluw torpeedopaat. Arwatakse, et laeng „Regulus" nimelisest torpeedopaadist lastud. — „Antares" jäi Karlshamni remonti. Haawatute seisukord on wäljaspool hädaohtu.

„Gr.-Marina"

Ainult 3 päewa, 13., 14. ja 15. mail! Kahekordne eeskawa!

NÄITELINAL: 1) Kaasaegsekuwam ja põnewam sensatsioon-film tunt. Ameerika näitleja BEN WILSON.

„WANG-FU KÄSI"

Kütkestaw dr. 6 s. jaos. Ennenägemata elukardetawad trikid! Põnewad momendid hiiniaste elust San-Franziscos.

2) Suurepärane lõõkplit! „Ebanimekandja" Suurepärane lõõkplit!

Draama 6 jaos, Scherpantje ja Viscoti kaast. Suurepärased momendid laewa põlemisest, laewade õhkulaskmine jne.

NÄITELAWAL:

Rahwuswaheline Prants. naismaadlus

igas seansis saab maadlema kaks tugewamat paari! — Algus kell 3 päewa!

„Piccadilly".

Täna ja edasi! Naeru- ning naija eeskawa HARRY LIEDTKE, LILIAN HARWEY ja PAT ja PATASCHONI k.

1) Parem farss Harry Liedtke ja Lilian Harwey k,

„Liebe u. Trompetenblasen"

Pikant farss Wilni endistest lõbusatest päewadest 8 jaos.

2) „Hädarelsijad".

Farss Pat ja Pataschoni k. 8 jaos:

Algus kell 3.

„Passasch"

13. juunil Esietendus.

Wastamata suwehooa,a peale, demonstreeritakse ainult t. „Passaschis, suurepäralist esietendust Ellen Richteri, Alfred Geraschi, Walter Janseni ja teiste laastegewusel. Film mida demonstreeriti kõikides pealinna teatrites suure eduga.

„Müüdud naine" (Pealinna õised warjud...)

Draama Pariisi müüdseaja kõrgema seltskonna elust 10 jaos. Suurepäraline lawastus. Wõrdlemata sisu. Toredad tualetid. Õised warjud — pealinna öine elu... Elu Montmartres, kus awalikult sammuwad kõrwuti liiderlikkus ja waesus... Elu lossides, kus tulede meri, hilgus, muusika ja tants ei lase kuulda warjatud naisterahwa südame tragöödiat.

II Uhe päranduse ajalugu Lõbus farss 3 jaos. Algus kell 3 päewal.

Surnuaial surma.

„Buldokist" kuul pähe.

12-aastase kooliõpilase elu lõpp.

Eile kestöösel surmas enese Kalamaja surnuaias haudade wahel rewolwrist kuuli pähe lastes tundmata, umbes 12—13 aastane kooliõpilane. Arwatakse, et noor enesetapja wäljaspoolt pealinna mõne algkooli õpilane on. Enesetapmise põhjus teadmata.

Nella 12 paiku öösel wastu laupäewa kuulsid Kalamaja surnuaia läheduses asuwa sõjawäe hobuste laatsareti teenijad ja ükshõud meriwäelased Kalamaja surnuaias rewolwri pauku. Et surnuaia wärawad juba hulk aega kinni olid ning aias peale paugu kõik waikseks jäi, siis tekkis meestel kahtlus lasknise, ja pealegi weel öösise lasknise pärast surnuaias, ja ronisid üle kiwimüüri aeda. Esialgul ei märka sõdurid seal midagi iseäralist, kuid hilsem näewad nad aia põhjapoolses küljes haua läheduses inimkogu lamamas. Lähenetes sellele, selgub, et maas lamab rewolwrikuulist läbilastud peaga kooliõpilase riietes umbes 12—13 aastane poisikene, kes wäheseid elumärke awaldab. Weidi maad temast eemal on mustast riidest ja kahe kollase kandiga kooliõpilase müts ja wäikene wana „Buldok" rewolwer tühjakslastud padruni kestaga. Nähes, et siin enesetapmisega tegemist, teatawad sõdurid sellest politsei esimesse jaoskonda ja Punasesse Risti, kust kiireabiandmise auto wälja kutsuwad. Teel haigemajja lõpetab aga surm poisikese elukõõnla ja see wiidi lahkamiskambrisse.

Esialgul arwati, et tundmatu kohalise realkoolt õpilane, kuid eile hommikul selgus, et ta seda ei ole, ja tema juures leitud müts ühegi kohalise kooli wormimütsiga kokku ei lähe.

Et ka haridusministeeriumis sarnast wormimütsi registreeritud ei ole, siis päriti telefoni teel teistest linnadest järele, kuid igaltpoolt saadi wastus, et neil niisugust wormi koolides ei ole. Nii jäigi noor enesetapja isik ja päritolu esialgul saladuseks. Päewa kestel tema isiku selgitamist jätkates, sai politsei teada, et reede õhtul umbes kella 8—9 wahel on keegi linnas elutsew poisikene — Hans J. ennast Nõmme metsas üles puua katsunud. Seal seganud tema surmamineku keegi kaitseliitlane, kes ta politsei kätte toimetanud.

Poisikene seletanud, et on wanemateta ja elada õe juures, kus elu „räbal" olla. Mõõd tekkis kahtlus, et kas ehk siin sama poisikesega tegemist ei ole ja politsei kuulas tema elukohalt järele, kas ta kodus wõi kadunud on.

Seal selgus aga, et „noormees", kes reede õhtul „räbalast" elust köneles ja sellele poomisega lõppu teha tahtis, kodus ja elus on. Nii jäigi siis selle isik kuni eile õhtuni teadmataks.

Näib tõenäoline olewat, et ta maalt pärit algkooli õpilane on, keda wiimasel ajal õige rohkesti linnas ringreisil liikumas.

Mis põhjusel ta ennast surmama läks, on teadmata.

Enesetapja kandis: lühikesi musti pükse, hallikas-musta kooliposi frentshi ja musti saapaid.

Taskus leidus temal hõbeuur, uuest kullast ketiga ja 171 marka raha, kuid ei ühtki dokumenti ega kirja.

Kuidas ta hilja öösel surnuaeda sattus, on teadmata. Wõimalik, et ta juba enne wärawate lukustamist sinna läks, kuid wõimalik, et ta öösel üle müüri ronis.

Eesti Panga puhaskasu jaotatud.

Eesti Panga 1925 a. puhaskasu 217.179.280 marka on wabariigi walitsuse poolt järgmiselt jaotatud:

1. Tagawarakapitaliks	42.054.240
2. Osakasuks põhikapitali eest	12.500.000
3. Riigi kasuks (¾ puhaskasust wastawalt põhikirjale)	121.968.780
4. a) panga juhatusele lisatasu	1.500.000
b) panga ametnikkudele lisatasu	12.500.000
d) pangas teeniwate isikute sotsiaal- ja terwishoidlikkude nõuete eest hoolitsemise kapitali arwele	1.656.260
	15.656.260
5. Wabariigi walitsuse käsutada	9.000.000
6. Wab. wal. antud awansi katteks	6.000.000
7. Ülejääk riigi kasuks	10.000.000

Kaitseliidul 129 miljoni kulu.

Wabariigi walitsus kinnitas kaitseliidu eelarwe 129.007.730 marga suuruses.

Naistöölliste palkamine.

Wabariigi walitsus otsustas töö-hoolekandeministri ettepanekul juhtnöörina maksma panna korra, mille põhjal ametiasutused naistöölisi teenistusse palkama peawad. Uus kord näeb ette naistöölliste palkamist linna tööbörsi kaudu, kusjuures eesõigus on lastega leskedel.

Koosseisude koondamine

Riigiasutuste töö koondamise seaduse alusel wabastati wabariigi walitsuse poolt kaks ametnikku põllutööministeeriumi maakorralduse peawalitsuse koosseisust.

Sama seaduse alusel paigutati ümber Läänemaa riigimaade ülema abi A. Amberg Haapsalu ringkonna riigimaade walitsejaks 10. juunist s. a.

Põllumajanduslised laenud kewadhooajal.

Eile tegi riigikassa korralduse 5-miljonilise laenusumma awamiseks põllumajanduslistele kutsekoolide ja katsejaamade laenufondi arwel.

Lähemail päewil esitab põllutööminister riigikassale nõudmise, ka asunikkude ehituslaenu arwel teatud wäljamaksmiste algamiseks. Teatawasti on asunikkudel ehituslaenu esimene pool weel kätte saamata.

Eesti Panga eelarwe kinnitatud.

Wabariigi walitsus kinnitas Eesti Panga 1926 a. eelarwe, mis on tasakaalus mk. 540.000.000.—

Kulusid on ette nähtud 228.095.000 marka ja loodetaw ülejääk 311.905.000 marka.

Suuropi udusireen ei tööta.

Parandustöö tõttu lõpetab Suuropi udusireen (Ninamaa otsal) oma tegewuse 1. juulist s. a. umbes kuni 1. augustini s. a. Parandustöö lõpust antakse teada.

Kõrtsist tulles kuul kehasse.

(Traaditeel meie kirjasaatjalt.)

Mustwee, 12. juunil. Täna kell pool 2 päewal lasi Mustwees elutsew Paul Koppel, 19 a. wana, omale wäikesekaliibrilisest rewolwrist kuuli rindu. Kuul tungis paremalt poolt sisse ja tuli pahemalt poolt wälja.

Enesetapmise põhjus on esialgul teadmata, kuid arwatawasti andis selleks tõuke joobnud oleku pärast ettetheited ema poolt, sest K. oli weidi aega enne seda kõrtsist joobnult koju tulnud ja seal emalt töreleda saanud.

Ta toimetati wäheste elumärkide juures Tartu ülikooli kliiniku.

Stadioni awamine täna.

Hommikul tseremonii ja kergejõustik, õhtul maawõistlus Leeduga.

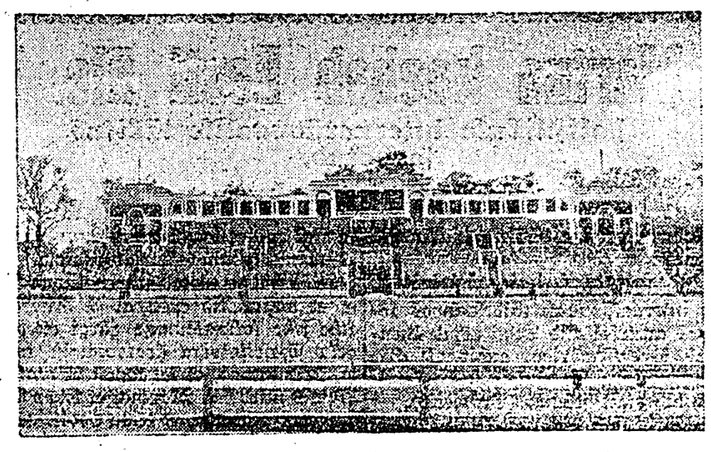

Täna kell 11 hommikul awatakse uus spordiwäli Kadriorus. See on suurem, kui meie teistel naabritel. Awamisest wõtab osa üle 1200 sportlase, kaitsewäe ja noorsoolase. Nemad alustawad kell 10 homm. rongikäiku „Kalewi" aias, sammuwad orkestrite saatel läbi Estonia puiestee — Wabaduseplatsi — Harju tän. — Raekojaplatsi — Wiru tän. — Narwa mnt. Kadriorgu Noheliselle aasale.

Staadioni sissekäigu juure kogunwad sportlased, kes sel päewal kaasa wõistlewad. Nad ühinewad rongikäiguga ja kell 11 sammutakse uuele wäljale. Rongikäik läheb tribüünidest mööda ja jääb siis nende ette kolonnides seisma.

Pidulikust awamisest tulewad osa wõtma riigi ja seltskonna tegelased.

Peale sissejuhatawa kõne kestliidu esimehe Tõnsoni poolt awab spordiwälja lindi läbilõikamisega Riigiwanem. Edasi kõnelewad Riigikogu esimees, haridusminister, olümpia komitee esimees dr. Akel, linnapea, kehakultuuri sihtkapitaali esitaja.

Peale awamispidustust antakse sportlaste poolt lippude juures wanne ausalt wõistelda.

Järgnewad kohe kergejõustiku wõistlused. Kawas on 1500 mtr. jooks, 100 mtr. eeljooks, ketas, 200 mtr. jooks, kõrgus, 400 mtr., kuul, 110, tõkked, kolmik, 5000 mtr. ja 1600 mtr. teatejooks. Siin on ükskutel aladel rekordide purustamist oodata, nagu 200 mtr. ja 110 mtr. tõkked.

Õhtul kell 7 on jalgpallis maawõistlus Leeduga, keda wõideti kelme aasta eest 5:0 ja läinud aastal 1:0, kuna 1924 a. kaotati 2:1. Meeskond saabus eile hommikuse rongiga. Ka wahekohtunik Krumins (Läti) saabus eile.

Kergejõustiku wõistlejatest jõudis eile hommikul kohale poolakas Kostrzewsky. Poolakas Ceizik ja lätlased tulewad täna hommikul. Eile õhtul saabusid laewal ka soomlased.

Auhinde juurde tulnud.

Rändawaid auhinde pandi wälja weel eilase päewa jooksul, nii et iga haru peale nüüd rändaw auhind olemas. Muuseas pandi „Esmaspäewa" wäljaandja A. Weileri poolt auhind 110 mtr. tõkkejooksu peale. Peale rändawa auhinna saab iga wõistleja weel erimärgi.

Wõistlused kestawad esmaspäewani.

Telegraafi asemel raadio

(Meie kirjasaatjalt traaditeel).

Riia, 12. juunil. Nagu Moskwast teatatakse, on praegu Wenemaal üleseadmisel umbes 8000 uut raadio saate- ja wastuwõttejaama, mis üles seatakse harilikkude telegraafijaamade asemele. Sarnase ameerikaliku raadiojaamade ehitamise põhjuseks on lihtsalt see, et teleraafiliinide sisseseadmiseks eriti stepi piirkondades ja Lõuna-Wenemaal puuduwad postid ja ka tarwiline hulk telegraafiaparaate ning liinidel tarwisminew traat. Peale selle peetakse raadiod telegraafist weel sellepärast otstarbekohasemaks, et korralduste lahtipuhkemisel ühendus keskkohal kaugemate kohtadega ei katkeks.

Kommunistid meelt awaldamas.

Praagas, 11. juunil. Kommunistide tänase meeleawaldusе ajal, mis korraldati protestiks wiljatollide kõrgenduse kawale, taheti rongikäiku Püha Watslawi platsile toime panna. Et politseinikkude ahelast läbi murda, kasutati automobiile. Kui see wõite ei õnnestanud, hakati politseinikke kiwide ja telliskiwidega loopima. Politseinikkudest sai 18 haawata, neist üks raskesti. Kommunistide pool leidus ka haawatud. Wangistati 23 isikut. Politsei seadis korra ruttu jalale. Õhtul kella 9 paiku pakkusid tänawad juba harilikku pilti.

Waielused Marokko pärast.

Pariis, 11. juunil. Marokko arupärimiste arutusel saadikutekogus küsis kommunist Doriot walitsuselt, kuidas on lugu rahwuswahelise konwerentsiga Põhja-Aafrika asjus, millise konwerentsi kokkukutsumiseks. Briand toonitas, et Itaalia ametlik seisukoht ses küsimuses on alati lojaalne olnud. Waidlust jatkatakse tulewal reedel.

Kinoteater „Amor"

13. juunist alates elulraama iluduse Mary Johansoni ja teiste kaastegu.

Mälest nutitis wilul (Jaht õnne järele) Mäekaewanduse omaniku perekonna kaasaskäw kurb elulr. 7 osas. Selma Lagerlöfi jutustuse järele.

Lõbus Ameerika nail 2 osas.

Kassa awatud ärip. kl. 5, pühap. kl. ½2

Sellega teatan oma austatud kaubatarwitajatele, et olen saanud suures walikus kauaoodatud impregneeritud ja kummeeritud moodsaid

Wihmakuubesid.

Soowitan sõjawäelastele, merewäelastele ning eraisikutele, naiste- ja meesterahwastele.

A-s. „AQUAROK", aiuesilaja Eestis Manchester,

M. JOSSELOW,

Kuninga t. 6. Kõnetr. 31-61.

Palun aadressi hoolega tähele panna!

Suures wallkus

kübaraid

ja kübaraliiti odawa hinnaga 300 margast peale.

Kõige moodsamaid sidisalle jadshempreid Pariisist kohale jõudnud. Sukki, meester. sidisokke, kindaid, pärleid, ilunõelu jne. soowitab

mozäri L. MANDEL,

KULLASEPA T. 16.

Autode wõidusõidu

Kunstnik Jaanis Me

10. sk. oli Riias wõidujõit autode le, mis õnnetusega lõppes. Ohwrik langes Riia ajakirja „Nädala" toime taja ja wäljaandja ning end. nädalle he „Esmaspäewa" täljaandja Jaanis Melders, kes Riias sportlasena tuntud J. Melders seisis kohtunikuna finiish juures teel pahemas käes lipp, paremas kell.. Samal teel wõistlesid „Obern" ja „Renault". Ees kihutas „Obern." E mitte publiku hulka satuda, hoidis juh sõiduriista komitee poole, kus seisis J Melders. Enne auto möödumist kum mardas Melders ettepoole, nähtawast selleks, et aega täpsemalt ära märkida. Samal hetkel kõlas sajast suust ehma

Üks rewolutsiooni

Gruusinlane Tsheidse

Traagili

Pariis, 12. juunil. Georgia asuta wa Kogu esimees Tsheidse, kes 7. juu nil endalt elu katsus wõtta, suri saa dud haawadesse.

* * *

Nõnda kõlab lühikene telegramm. Mees keda tundis kogu Wenemaa eriti aga wäikerahwad, on kadunud.

Wabaduse põhimõtete eest wõitle jad on Wenemaal suurelt osalt ol nud kõik muukased. Nende ridades on kaswanud tulisemad ja sõnakamad mehed, kes enda sugulendade õlgadel on tunnud neid raskusi mida Wene walitsus rahwale kandu annud. Nende keskelt on kaswanud siis ka wõitlejad Wene korra wastu.

Iiheks hälliks, kust rewolutsioonilised pead wõrsusid, oli Kaukaasias Gruusia. Tsheidse, Zeretelli, Gegetshkori, Jordania ja teised on seal pärit. Kui Zeretelli tuntud oli kui kaine, kaalutud ja mõtleja pea, oli Tsheidse „lõõgimees", kes ikka siis kohal oli, kui Wene Duumas shandarmi reshiim tuulutamist ootas. Je seks oli wõimalusi pärju, eriti Sto lõpini päewadel. Oli ju see Tsheidse kes sel ajal tarwitusel olewa karistusabinõu — wõlla „Stolõpini kaelasidemeks" ristis.

Nikolai Tsheidse on sündinud 1863 a. ja kuulus 1907 aastast peale sotsialdemokraadina Wene Duumasse. 1917. a. rewolutsiooni ajal oli ta Duuma täidesaatwas komitees

Wiinast isa

Kurbmäng Liig

4 aastaks

12. weebruaril 1926 sõitis Liigwalla ajunduses elutsew Oskar Treeter ema Annaga Rakke turult koju, olles isa wiinastanud. Koju jõudes tuli neile õuel isa Johannes wastu, et hobust lahti rakendada. Nähes poega joobnuna, sai isa tema peale kurjaks ega lubanud temale tulewikus enam hobust anda. Tekkis tüli ning isa ja poeg läksid käsitsi kokku, kusjuures rabeledes üksteisele hoope andsid. Wiimaks tegi isa hobuse rakkest lahti ja läks tuppa, kuhu poeg järele läks.

Ajunik Peek, kes Treeteriga ühes majas elas ning nende tülitsemise pealtwaatajaks oli, läks neile tuppa järele ja nägi, kui isa ja poeg toa nurgas jällle käsitsi kokku läksid ning sealt eeskotta lätsid, kus rabelemist jätkasid. Seal juures pani Peek tähele Oskar Treeteri käes lahtist pussi. Eeskojas kukkusid rabelejad maha ja selle järele kuulsid Anna Treeter ning Peek isa hüüdwat: „Oh sa jumal, mis sa mulle nüüd tegid", ja nägid tema rinnast werd jookswat. Selle peale tõusis ta üles ja läks õue peale, kus uuesti maha kukkus ja

Soome kirjanik Ilmari Kianto Tallinnas.

Praegu wiibib Tallinnas Soome kirjanik Ilmari Kianto, kes üks filmapaistwamatest kujudest praeguses Soome kirjanduses. Tallinnast sõidab ta edasi Lätisse, Leedusse ja Poolasse. J. Kianto reisib suurema Soome kirjastuse „Otawa" üleandel. Reisi otstarbeks on materjali

Ilutulepulbrit (bengaali), punast, rohellst ja m. müüb

K-m. Herodes & Fromm,

Tallinnas, S. Karja tän. 14.

Shokolaadi wabrik Georg Stude

Pikk tän. nr. 16, soowitab oma

shokolaadi pulbrit.

I Naaru- ning naija eeskawa HARRY
LIAN HARWEY ja PAT ja PATASCHONI k.
m farss Harry Liedtke ja Lilian Harwey k,
u. Trompetenblasen"
Wiini endistest lõbusatest päewadest 8 jaos.
Hädarelsijad".
Farss Pat ja Pataschoni k. 8 jaos:
Algus kell 3.

lter Jansoni ja teiste kaastegewusel.
ed warjud...)
— pealinna öine elu. . . Elu Montmartres, kus
rjetud naisterahwa südame tragöödiat.
Algus kell 8 päewal.

awamine täna.
monii ja kergejõustik,
wõistlus Leeduga.

wõistlused. Kawas on 1500 mtr. jooks, 100 mtr. eeljooks, ketas, 200 mtr. jooks, kõrgus, 400 mtr., kuul, 110, tõkked, kolmik, 5000 mtr. ja 1600 mtr. teatejooks. Siin on füsikutel aladel rekordide purustamist oodata, nagu 200 mtr. ja 110 mtr. tõkked.

Õhtul kell 7 on jalgpallis maawõistlus Leeduga, keda wõideli kolme aasta eest 5:0 ja läinud aastal 1:0, kuna 1924 a. kaotati 2:1. Meeskond saabus eile hommikuse rongiga. Ka wahekohtunik Krumins (Läti) saabus eile.

Kergejõustiku wõistlejatest jõudis eile hommikul kohale poolakas Kostrzewsky. Poolakas Ceizik ja lätlased tulewad täna hommikul. Eile õhtul saabusid laewal ka soomlased.

Auhinde juurde tulnud.

Rändawaid auhinde pandi wälja weel eilase päewa jooksul, nii et iga haru peale nüüd rändaw auhind olemas. Muuseas pandi „Esmaspäewa" wäljaandja A. Weileri poolt auhind 110 mtr. tõkkejooksu peale. Peale rändawa auhinna saab iga wõistleja weel erimärgi.

Wõistlused kestawad esmaspäewani.

Waielused Marokko pärast.

Pariis, 11. juunil. Marokko arupärimiste arutusel saadikutekogus küsis kommunist Doriot walitsuselt, kuidas on lugu rahwuswahelise konwerentsiga Põhja-Aafrika asjus, millise konwerentsi kokkuastumist Itaalia ajakirjandus nõuab. Briand wastas, et pole mingijugust põhjust niisuguse konwerentsi kokkukutsumiseks. Briand toonitas, et Itaalia ametlik seisukoht ses küsimuses on alati lojaalne olnud. Waidlust jätkatakse tulewal reedel.

Ilutulepulbrit
(bengaali), punast, rohelist ja m. müüb
K-m. Herodes & Fromm,
Tallinnas, S. Karja tän. 14.

Shokolaadi wabrik
Georg Stude
Pikk tän. nr. 16, soowitab oma
shokolaadi pulbrit.

Autode wõidusõidu traagiline lõpp Riias.

Kunstnik Jaanis Melders surnuks aetud.

10. sk. oli Riias wõidusõit autodele, mis õnnetusega lõppes. Ohwriks langes Riia ajakirja „Nädala" toimetaja ja wäljaandja ning end. nädallehe „Esmaspäewa" täljaandja Jaanis Melders, kes Riias sportlasena tuntud. J. Melders seisis kõhtunikuna finishi juures teel pahemas käes lipp, paremas kell.. Samal teel wõistlesid „Obern" ja „Renault". Ees kihutas „Obern." Et mitte publiku hulka sattuda, hoidis juht sõiduriista komitee poole, kus seisis J. Melders. Enne auto möödumist kummardas Melders ettepoole, nähtawasti selleks, et aega täpsemalt ära märkida. Samal hetkel kõlas sajast suust ehmatushüüd: auto tormas Melders'ile pihta ja wiskas ta õhku. Õhku wisatuna riiwas Melders jalaga mitmeid publikust ja langes tükk maad eemal maha. Auto hoobist ja kiwidele langemisest murdus õnnetul pealuu mõlemilt poolt. Auto tiib oli löönud õnnetule õla pihta, kuna pea wastu kaitseklaasi sattus. Autol on weremärgid, kaitseklaasi raamil leidub werepiisku ja juukseid. Peale peawigastuste murdus Melders'il weel jalaluu. Melders sai filmapilkselt surma.

Huwitaw on siin juures märkida, et auto „Obern" sõitis kuriendelise numbri „13" all.

Üks rewolutsiooni suurustest kadunud.

Gruusiinlane Tsheidse enese elu lõpetanud.

Traagiline saatus.

Pariis, 12. juunil. Georgia asutawa Kogu esimees Tsheidse, kes 7. juunil endalt elu katsus wõtta, suri saadud haawadesse.

* * *

Nõnda kõlab lühikene telegramm. Mees keda tundis kogu Wenemaa, eriti aga wäikerahwad, on kadunud.

Wabaduse põhimõtete eest wõitlejad on Wenemaal suurelt osalt olnud kõik muukased. Nende ridadest on kaswanud tulisemad ja sõnakamad meheed, kes enda suguwendade õlgadel on tunnud neid raskusi, mida Wene walitsus rahwale kanda annud. Nende keskelt on kaswanud siis ka wõitlejad Wene korra wastu.

Üheks hälliks, kust rewolutsioonilised pead wõrsusid, oli Kaukaasias Gruusia. Tsheidse, Zeretelli, Gegetshkori, Jordania ja teised on sealt pärit. Kui Zeretelli tuntud oli kui kaine, kaalutud ja mõtleja pea, oli Tsheidse „lõõgimees", kes ikka siis kohal oli, kui Wene Duumas shandarmi reshiim tuulutamist ootas. Ja seks oli wõimalusi palju, eriti Stolõpini päewadel. Oli ju see Tsheidse, kes sel ajal tarwitusel olewa karistusabinõu — wõlla „Stolõpini kaelasidemeks" ristis.

Nikolai Tsheidse on sündinud 1863 a. ja kuulus 1907 aastast peale sotsialdemokraadina Wene Duumasse. 1917. a. rewolutsiooni ajal oli ta Duuma täidesaatwas komitees ja Peeterburi tööliste ja sõdurite saadikute nõukogu esimeheks. Kommunistlik liikumine wiskab tema aga sealt üle parda, milleks ta ka ise oma resolutsioonidega „nii palju, kui palju" ajutise walitsuse toetamises alguse andis ja seega Wenemaal raskeisel aegadel kaks walitsust luua aitas, kes kumbki midagi teha ei suutnud, üksteisel ainult jalus olles. Gruusia iseseiswuse wäljakuulutamisega ja asutawa kogu kokkuastumisega walitakse ta selle esimeheks. Gruusia wallutamisega kommunistide poolt 1921. aastal lahkub ta sealt ja asub Gruusia huwide eest wõitlema wäljamaal, peaasjalikult Prantsusmaal. Lääne-Euroopa riigid ei saa aga aidata, Gruusia esitajate olukord ei ole kerge. Ametlised raskused elamiseks liputwad samuti tee peale ette. Raskem muust on aga wainsine olukord, kus kõik lootused rebenema hakkawad. Mul on mitmeid kokkupuutumisi Gruusia esitajatega olnud, kus nende meeleolu kaugeltki roosiline ei paistnud.

Need raskused on ka N. Tsheidse murdnud ja enesetapmisen wiinud. Üks tuttawamatest „tähtedest" Wene wiimase 20 aasta elus on wõõrast pinnal oma wabaduse aate pidanud matma.

Nõnda on tänanud Wene rahwas meest, kelle sõna omal ajal joowastusega trükiti ja loeti. A.

Wiinast isamõrtsukaks.

Kurbmäng Liigwalla asunduses.

4 aastaks wangiroodu.

12. weebruaril 1926 sõitis Liigwalla asunduses elutsew Oskar Treeter ema Annaga Rakke turult koju, olles ise wiinastanud. Koju jõudes tuli neile õuel isa Johannes wastu, et hobust lahti rakendada. Nähes poega joobnuna, sai isa tema peale kurjaks ega lubanud temale tulewikus enam hobust anda. Tekkis tüli ning isa ja poeg läksid käsitsi kokku, kusjuures rabeledes üksteisele hoope andsid. Wiimaks tegi isa hobuse rakkest lahti ja läks tuppa, kuhu poeg järele läks.

Asunik Peek, kes Treeteriga ühes majas elas ning nende tülitsemise pealtwaatajaks oli, läks neile tuppa järele ja nägi, kui isa ja poeg toa nurgas jälle käsitsi kokku läksid ning sealt eeskotta läksid, kus rabelemist jätkasid. Sealjuures pani Peek tähele Oskar Treeteri käes lahtist pussi. Eeskojas kukkusid rabelejad maha ja selle järele kuulsid Anna Treeter ning Peek isa hüüdwat: „Oh sa jumal, mis sa mulle nüüd tegid", ja nägid tema rinnast werd jooksmas. Selle peale tõusis ta üles ja läks õue peale, kus uuesti maha kukkus ja hoigades lamama jäi. Ouest wiidi ta tuppa, kus ta warsti ära suri. Hiljem ilmus toa uksele ka poeg Oskar Treeter, kes peale isa hüüet kohe ära kadus ja astus alles siis tuppa, kui temale öeldi, et isa surnud on.

Kohtu-uurija poolt wastutusele wõetud Oskar Treeter tunnistas enese süüdi. Tema wahekord olnud isaga juba ennem halb ning tulnud sõnawahetust ette, kuid ettekawatsust isa surmamiseks temal pole olnud.

Asi oli Rakwere-Paide rahukogus 9. sk. arutusel. Kohtus jäi kaebealune eeluurimisel antud seletuse juurde: surmamine olnud ärritatud olekus ja mitte ettekawatsetud ega meelega, mis selgus ka tunnistajate seletustest. Sellepärast palus kaebealuse kaitsja kuriteo kwalifitseerimisel üle minna wastawalt teistele paragrahwidele. Rahukogu mõistis Oskar Johannest p. Treeteri, 22 a. wana, pärit Weinjärwe wallast, Järwamaalt, neljaks aastaks wangiroodu kõigi iseäraliste kodaniku õiguste kaotamisega. —eks.

Soome kirjanik Ilmari Kianto Tallinnas.

Praegu wiibib Tallinnas Soome kirjanik Ilmari Kianto, kes üks silmapaistwamatest kujudest praeguses Soome kirjanduses. Tallinnast sõidab ta edasi Lätisse, Leedusse ja Poolasse. J. Kianto reisib suurema Soome kirjastuse „Otawa" ülesandel. Reisi otstarbeks on materjali de kogumine suuremaks teoseks Balti riikide üle, mida reisiwestete kujul J. Kianto kirjutada kawatseb.

Kitsarööpalise tasu walitsuses.

Eile lõunaajal algnud wabariigi walitsuse koosolekul oli arutusel kitsarööpalise eest tasumaksmise küsimus. Toimetuse töö lõpul kestis küsimuse arutamine walitsuses edasi.

Ainult Euroopa suurriikide liit.

Berliin, 11. juunil. Genfist teatatakse: Ametlikus märgukirjas Rahwasteliidu nõukogule teatab Brasiilia walitsus, et kuna Brasiilia on loobunud nõukogu koosolekutest osa wõtmast, jätab ta endale wabaduse kohasel silmapilgul Rahwasteliidust wälja astuda. Brasiilia arwates tahetakse Rahwasteliitu ainult Euroopa suurriikide liiduks muuta. Brasiilial ei ole huwi niisugusest liidust osa wõtta.

Kuuldus Rio de Janeirost teatab, Brasiilia olewat pööranud kõigi Lõuna-Ameerika riikide poole ettepanekuga mitte enam Rahwasteliidu töödest osa wõtta. See kuuldus ei ole weel kinnitust leidnud.

Egiptus astub Rahwasteliitu.

Berliin, 12. juunil. Nagu Kairost Londoni kaudu teatatakse, kawatseb Egüptus sügisel Rahwasteliitu astuda. Selleks hetke soowiawaldus saadetawat lähemas tulewikus Genfi.

Hispaania rahusõbitajana.

Berliin, 11. juunil. Jutuajamisel ajakirjanduse esitajatega põhjendas Hispaania saadik Berliinis Hispaania õigust alalise koha peale Rahwasteliidu nõukogus sellega, et tulewases Euroopa sõjas oleks Hispaania ainuke erapooletu suurriik. Kui Euroopa mõlema huwirühma wahel uued raskused tekiwad, mis sõda ähwardawad tuua, oleks Hispaania kutsutud sõbitaja ja lepitaja nende wahel.

Poola parlament saadetakse laiali.

Warssawi, 11. juunil. Pahema tiiwa erakondade juhtide ühisel koosolekul otsustati nõuda seimi esimehelt seimi kokkukutsumist resolutsiooni wastuwõtmiseks, millega parlamendi mõlemad kojad laiali saadetakse. Edasi nõutakse uute walimiste wäljakuulutamist kolme kuu pärast.

Warssawi, 11. juunil. Ministrite nõukogu wabariigi presidendi juhatusel arutas kawasid 1921. aasta põhiseaduse muutmise kohta. Otsustati eelarwe-aastat uuesti 1. jaanuarist arwama hakata.

Rahwuslik koonduswalitsus Prantsuses.

Pariis, 11. juunil. Briand seletas ajakirjanduse esitajatele, et temal pole suuremat soowi, kui luua rahwuslikku koonduswalitsust. Oma praeguse kabineti moodustamisel pidaski ta seda eesmärki silmas. Kuid asi ei olenewat mitte üksi temast.

Saksa riigipäewa waheaeg.

Berliin, 11. juunil. Riigipäew otsustas oma koosolekutele waheaega teha, kuni üleriiklik rahwahääletus endiste würstide omanduse tasuta wõõrandamise kohta ära on peetud. Enne laialiminekut lükkas riigipäew tagasi kommunistide umbusaldusavaldusele wälitsusele. Umbusalduse poolt hääletasid ainult kommunistid, kuna sotsialistid erapooletuks jäid.

Rootsiga maawõistlus 23. juulil.

Rootsi ja Eesti jalgpalliliitude wahel on kokku lepitud, et Eesti-Rootsi maawõistlust jalgpallis peetakse Tallinnas, 23. juulil. Enne seda mängiwad rootslased Riias ning hiljem Helsingis. Tingimised olid Rootsi poolt aineliselt küll weidi rasked, kuid et Stokholmi sõidu puhul samad tingimised makswad, siis wõeti nad wastu.

Eile kinnitati telegraafi teel tingimised ja mängu tähtpäew.

Wälk une pealt kaks isikut surmanud.

Rootsi „Aftonbladet" jutustab haruldasest sündmusest hiljuti walitsenud tugewa äikese ajal Kalmari linna ümbruskonnas. Wälk löi põllumees Johanssoni maja harjast otse magamistuppa sisse, tabas esiteks täies unes magawat Johanssoni abikaasat ning siis tema 12-aastast tütart, kes ühes kahe teise lapsega kõrwal woodis magasid. Imelikul kombel said teised lapsed ainult põrutada. Wälk süttitas laste woodiriide põlema, kuid müristamise peale ärkasid teised toas wiibijad ja suutsid tuld ära kustutada

Uue staadioni awamine ei ole siis mitte tähelik, kui Tell kaasas ei ole shokolaadi

Eeskawa pikk—shokolaadi tahwel suur.

Linkhorst „waba sunnitööline"

„Provokaator" olewat Riigiwanemaga kõnelenud, töö-hoolekandeministeeriumilt abiraha saanud.

Sotsialistid kommunisie kaitsmas.

Eilne sotsialistide häälekandja toob kõmulise sõnume pealkirja all: „Provokaator Linkhorst Eesti wabariigi Riigiwanemat külastamas", kus järgmist üllatawat „uudist" ette tuuakse.

„Neljapäewal päewal wõttis riigiwanem J. Teemant (kogumees) Toompea lossis riigiwanema kabinetis kestwal audientsil wastu Linkhorsti. Riigiwanemale esines provokaator noobli noorhärrana: tuliuues ja heas pruunis ülikonnas. Linkhorst on, nagu kõigile teada, suurim Eesti provokaator, kes 1. mai 1922. a. sündmuste puhul politseiniku Tuchermi tapmise pärast (Narwa maanteel) sõjawäljakohtu poolt surma mõisteti. Enne surmaotsuse täidewiimist andis Linkhorst kui provokaator wälja W. Kingissepa ajukoha. W. Kingissepp hukati. Linkhorsti surmaotsus muudeti eluaegseks sunnitööks; pärast wähendati seda karistust 10 a. peale.

Wahepeal on töö-hoolekandeministeerium teda toetanud abirahadega siseministri K. Einbundi ametkonna ettepanekul ja dr. Luiga tunnistuse põhjal, milles kinnitati, et Linkhorst kannatawat tagakiusamise maania all. Igatahes peab Linkhorst praegu wangimajas oma sunnitöö aega istuma. Riigiwanema juure läks ta, oli seal ja tuli tagasi sama wabalt nagu mõni aus kodanik. Ja provokaatoriga kõneleb riigiwanem J. Teemant kaua ja pikalt, nagu oleks temal Linkhorstiga nõu pidada olnud tähtsate riikliste küsimuste üle."

*

Need teated olid sedawõrd üllatawad, et meie nende tõelikkuse üle kohe selgusele püüdsime jõuda. Mida meie kuulsime?

Riigiwanem J. Teemant ei ole Linkhorsti ei wastu wõtnud, ei teda näinud, weel wähem neljapäewal tundide wiisi temaga kõnelenud.

Töö-hoolekandeminister Chr. Kaarna seletab, et ministeerium igaühele, waatamata tema poliitiliste waadete peale, abi annab, kui abi tarwis ja kui seda wõimalik anda. Sel alal ei tohi wahet olla Juuda ja Kalilea mehe wahel. Linkhorst ei ole aga töö-hoolekandeministeeriumilt mingijugust toetust saanud, ei enne ega wiimajel ajal.

*

Nagu nendest kahest seletusest näha, on sotsialistid omawärase „kõmu" lendu lasknud, millel isegiwoune alus puudub. Huwitaw on selle juures, et sotsialistid uuesti kommunistide kaitsjateks on hakanud ja Kingissepa surma taga kurdawad. Meie oleme siis uuesti ajajärgu eel, kus sotsialistid riigiwastaseid hellitama tahawad hakata. Riismani kohta tehtud kohtuotsusega ei olnud nad rahul, Toompea lossi wallutajate kohta tehtud otsusega samuti. Nüüd on lõpuks M. Martna pööranud lisaks weel internatsionaali poole kaebusega Eesti peale, mis sotsialistide senist tegewust omakord täiendab ja millest meie lehe tänases numbris mujal jutt on.

Sotsialistid on siis uuesti seisukohale asunud, et meil wõidakse mässu teha, walitsuse ajutused wallutada, walitsuse liikmeid (Kark), ohwitsere ja sõdureid maha lasta, kuna meie selle-le rahulikult wastu peame astuma, paitades ja hellitades.

Seda teed Eesti rahwas astuda ei saa.

Kuhu kulutab „Estoonia" raha?

Keskühisuse hiljaksjään ud peakoosolek. Nõukogu walimised Riigikogusse.

Imelikud arwed.

Põllumajanduslise keskühisuse „Estoonia" korraline peakoosolek oli ennem määratud 30. mai peale, kuid teadmata põhjustel lükati ta weel kaheks nädalaks edasi ja nüüd on ta 14. juuni peale, ehkki põhikirja järele aastapeakoosolek peab hiljemalt 1. maiks ära peetud olema. Siin wõib arwata, et „Estoonia" juhatus ja nõukogu, mis ainult kogumeestest koosneb, tahtis wist enne Riigikogu walimiste tagajärgesid ära oodata, et siis juba nende tagajärgede peale waadates peakoosolekul asju ajada kas julgelt ehk tagasihoidlikult.

„Estonia" ligidal olew keegi kogude esitaja kelkis kuskil awalikul koosolekul, et kuigi mõned majanduslised organisatsioonid on aineliselt walimistel oma poliitilist erakonda toetanud, siis see toetamine olla põllumehele ainult kasu toonud, sest seesinane härra arwas kindlasti, et põllumeestekogud kolmandas Riigikogus ²/₃ kohti omale saawad. Kui mainitud koosolekul keegi teisiti mõtleja julges oma kahtlust selle kohta awaldada, siis oli mees walmis oma müütsi ära söömа, kui absoluutset enamust põllumeestekogud Riigikogus ei saa.

„Estoonia" praeguse põhikirja järele on nõukogu juhtiw orgaan, kuna samal ajal on seejama nõukogu ka selle ajutuse rewideerija orgaan. Tähendab, et nõukogu rewideerib iseennast, mis üldse põhimõtteliselt ebanormaalne ja ei klapi ka ühistegewuse põhimõttega.

Eks saame kuulda, misjugust seletust antakse mõnede ärikulude puntide kohta. Nii näit. oli 1925 a. kuni 1. maini 3 juhatuse liiget ja 1. maist aasta lõpuni 2 liiget, kuna palka neile on kuludes näidatud 1.740.000 mk., mis kuus ühele juhatuse liikmele wälja teeb 1.740.000 : 28 = 62.143 mk. Muidu räägitakse, et juhatuse liikmed saawat 30.000 mk. kuus.

Samuti torkab silma „juhatuse ja ametnikkude sõidu- ja päewarahad" 466.657.50 mk., kuna instruktorite sõidu- ja päewarahad eraldi on tähendatud 427.025 mk. Siis, mis on mõeldud „äri esitus- ja toetusrahade" all, kus näidatud 533.308 mk., kuna järgmine kulude nimetus „juhatuse esituskulud" 350.000 mk. on näidatud.

Siis on muidugi tume äriopeatsioon Külmetusmaja ülecandmisega „Estonia" poolt oma juhatuse ja nõukogu liigetele, kes selleks osaühisuse ajutasid. Mitte huwituseta ei oleks teada saada, misjugustel tingimustel külmetusmaja oma direktoritele üle anti ja kui palju siin P. K. „Estoniale" kahjuks kirjutati. Siis torkawad silma suured mahakirjutuse summad worstiwabriku ja kahtlaste wõlgade arwel kokku 8.587.600.95 mk.

Headus – ainult – **Headus**

tekitas lühikese aja jooksul suure nõudmise paberosside

Klo-Klo 20 tk. 35 mk.

järele. Igalpool saadawal! Nõudkel

40 aastat hariduslikku tegewust.

13. juunil 1886 a. astus ametisse Wõnnu wällakooli, Läänemaal, kuueteist aastane „lookmeister.“ Täna on sellest neliskümmend aastat möödа, kui elukogemustest puutumatu, wilumatu, kuid selle juures tulise ja edastpüüdwa waimuga noormees teadlikult walis enesele raske rahwawalgustaja elukutse.

Läänemaad loetakse meil harilikult mahajäänud nurgaks. Seda rohkem oli siis tööd noormehel, et oma armast kodunurka waimliselt harida. Ei tulnud teha mitte üksi koolitööd, waid selle kõrwal tuli ka pidada wallakirjutaja ametit. Neliteist kuud töötas ta kodukohas ja astus siis haridust täiendama Tartu õpetajate seminari, mille lõpetamisel Wiljandisse asus, kus wiis aastat oli linnakoolis õpetajaks.

Wiljandis olles wõttis ta elawalt osa seltskondlikust elust. Tutwus mitme Eesti tegelasega, kes Sakalamaal tol ajal elasid. Ka siin ei jäänud noormees oma teadmistega rahule, waid astus Peterburi õpetajate instituuti haridust täiendama. Tuli juuri raskust wõita juba sisseastumisel.

See mees oli Gustaw Ollik, kes pärast instituudi lõpetamist 13. septembril 1898 a. Tallinna elama asus ja siin õpetajaks hakkas.

Kes ei tunneks Eesti õpetajate peres üldse ja Tallinna eriti praegust haridusministeeriumi kõoliosakonna juhatajat G. Ollikut? Alati sõbralik, ikka wastutulelik, walmis igalpool aitama, kus töötegijat waja. Selle juures jääb ta ise warju, hoiab igast isiklikust austusest eemale. Nende neljakümne aastate sees ei ole ta ühtegi „juubelit“ pidanud, ei ka wiiekümnendat sünnipäewa. „Ei ole ma oma elu tähtpäewi kunagi pühitsenud, ega kawatse seda edaspidigi teha“, — nii kirjutas ta hilja aja eest erakirjas.

G. Olliku tegewus on tihedalt seotud Tallinnaga. Kuni 13. juulini 1910 a. töötas ta linnakoolis; pärast seda oli ta Tallinna realkoolis õpetajaks kuni 15. jaanuarini 1923 a. Tallinna linna koolinõunikuks oli Ollik 1919 a. kuni 1921 a., millal ta 1. weebruarist kutsuti minister H. Baueri poolt haridusministeeriumi kõrgele kohale. Kuid sellega ei saa midagi weel öelda tema tõsise tegewuse kohta: Tallinna hariduslikkudes seltsides, üldlasuliikkudes ettewõtetes,

Gustaw Ollik.

heategewates ühingutes, Punases Ristis, kaitseliidus, endises „ühistöös“, õpetajate roodus (sõja ajal) jne. jne. on Ollik töötanud ja töötab praegugi mitme mehe eest.

Õpetaja elukutse, haridus- ja seltskonnategelase töö on sellepoolest iseäralik, et ta ei jäta enesest materjaalseid jälgi: tehakse palju tööd, mis nägematu, kulutatakse ennast koosolekutel, kus põhimõtelikke otsusi tehakse, askelbatakse ja jookstakse ilma nähtawa majanduslikku tuluta, muretsetakse, hoolitsetakse ilma tegeliku abiandmiseta jne. Kes ei tea seda? Sellest tuleb siis ka, et kui jõuab juubel, ei ole midagi näidata: ei silda, ei maja, ei sammast, milles oleks tehaštunud nende lugematute õhtute ja ööde ning arwamatute „istungite“ tulemus. Ei midagi nagu. Nägematud niidikesed jooksewad aga sellest tegewusest igale poole: midagi algatakse, midagi kawatsetakse, midagi tärkab.

Nii ka Gustaw Olliku tegewus ja elutöö. Järjekindel rühkimine igapäewastes askeldustes kõrgemate rahwuskultuuriliste ideaalide poole ilma materjaalse ja isiklikku tuluta — see on olnud tema lipukiri. Selle tegewuse jätkamiseks soowime ka südamest õnne-

Eesti majanduselu läinud aastal.

Eesti Panga hindamine.

Wäliskaubandus aktiiwne. Eelarwe tasakaalus.

Tööliste arw kaswnud.

Põllumajandus edeneb jõudsalt.

Suuresti põllumajanduslikku riigina, mille wäliskaubanduslikeks aluspõhjaks mõni üksik ilmaturul otsitaw saadus, wõib Eesti kindel olla neile turgude leidmises. Kuid nende waral saawutatud wäliskaubanduse aktiiwiteet on liig kergesti muutew, ning oleneb täiesti põhjamaa raskepärase ilmastiku annist — lõikuse õnnestawusest. Sellest siis ka nähtus, et suur osa meie majanduslikkudest kalkulatsioonidest kannab juba aasta keskel lõikuse eelkokkuwõtete ja lootuste pitsatit.

Nii andis 1924. a. õnnestunud lõikus järgnewale aastale algusest peale kindla aluse. 1925. aasta esimesel poolel olid saagilootused tõesti head, kuid suwi wähendas neid tuntawalt. Siiski näitas kogusaak tõusu, mis osalt haritud maa-ala suurenemisest, osalt saagi enam wäljaandmisest tingitud. Terawilja hulk ulatas 510,7 tuhande tonni peale 465,5 tuh. tonni wastu 1924. a., ja 477,2 tuhande tonni wastu, mis eelmise wiie aasta keskmine. Rukis andis 182.562 tonni eelmise aasta 138.470 tonni wastu. Lina kiusaak andis 13.624 tonni, seega 2881 tonni enam, kuna juurwili ja heinasaagid koos loomatoitu 31.000 tonni wõrra suurendasid.

Selle aasta saagi keskmised hektarilt olid hästi paremad, kui eelmisel aastal, wõi wiimase wiie aasta keskmised. Suurenenud wäetisaincte tarwitamine, mille sissewedu 1923. aastal oli 12.235 tonni ja 1925. a. ulatas 36.299 tonnini ja riiklikud põllumajandusl. laenud on loodetud tagajärgi annud maa produktsiooni tõstmises.

1925. a. põllumajandussaaduste wäljawedu ulatas 4.342,4 milj. marga peale eelmise aasta 3.504,6 milj. mk. wastu, kuna sissewedu 2.418,7 milj. mk. pealt 2.884,6 milj. mk. tõusis. 1924. a. wõrreldes oli põllusaaduste wäljawedu peaaegu kahekordseks tõusnud, waatamata lina wäljaweo tagasimineku peale.

Eriti hoogne oli karjasaaduste wäljawedu, mis 1.375,5 milj. mk. tõusis 2.746,1 milj. mk.

Üldiselt olutus wäljaweo kaswamine hoogsamaks, kui sissewedu ja esimest korda wõidi konstateerida kaubanduslikku ilausi aktiiwsust.

Wäljaweo tõusus oli põllumajandusel tuntaw teene. Ainuüksi majanduselu põllumajanduse hoolde jätta ei saa.

Aastate jooksul arendatud eksporttööstus pole ainuüksi tööstussaaduste osa wäljaweos suurendamud, waid tööstussaaduste sisseweo peale kahandawalt mõjunud. Tööstussaaduste kaubanduse passiiwsus, mis ulatas 1923. a. 4.103 miljoni marga peale, kahanes läinud aastal 1.581 milj. marga peale.

Tööstuse seisukord paranes üldise majanduslikku kõwenemise ja wälisturgude leidmise tõttu ja wõib suurenenud läbikäigu peale tagasi waadata. Nagu andmed üksikutelt aladelt kinnitawad, kestis suurtööstuses aset leidnud ümberkorraldamine ja arenes kohanemise suunas. Peaasjalikult kodumaa saadusi ümbertöötawad ettewõtted ja tekstiiltööstused suurendasid oma tegewust, leides saadustele turgu nii naaberriikides kui kaugemal.

Riiklikus põlewkiwikaewanduses suurenes kiwi wäljawõtt 200.000 tonnilt 225.600 tonnini, ja eraettewõtted on oma toodangut tuntawalt suurendanud.

4.450 juurdewõetud töölisest leidsid kohta tekstiiltööstuses 2.412.

Kokku tõmbama olid sunnitud metalli- ja masinatööstused — 446 töölise wõrra, keemiatööstuses — 579 töölist.

Üldsuurenemine ulatab seega 2.310 töölise peale ja wiis endise tööstuse arwu juures töölistehulga 26.146 inimese pealt 1924. a. lõpul 28.456 inimese peale 1925. a. detsembriks.

Tööta tööliste küsimus pole terawat kuju omandanud, olgugi, et registreeritud tööotsijate arw tõusis detsembris 2.285 pealt 4.103 inimese peale.

Wäliskaubanduse kõrwal näitas sisekaubandus samuti hulga elawamat tegutsemist, kuid 1924. a. raskused mõjusid piirawalt ja sundisid majandusringkondi ettewaatlikult tegutsema.

Elukallidus, mis suwekuudeks kallinemist näitas, langes aasta lõpuks tagasi endisele tasapinnale.

Waluuta tagawarad pankades osutasid aasta lõpuks tõuswat tendentsi, börsi läbikäik aastas ulatas 14,5 milj. mrk.

Nõudmine rahamärkide järgi oli wastawalt aasta tegewuse iseloomule ühtlasem, ja tsirkulatsioon kõikus 3.569 milj. ja 3.204 milj. marga wahel.

Tsirkulatsiooni koosseisus awaldub pikemat aega tendents ülemineku riigikassa tähtedelt pangatähtede peale. Muutus wastab täiesti teoksil olewate rahareformide iseloomule, mis ette näewad riigikassatähtede assimileerumise pangatähtedele.

Kattewarade seis aasta lõpuks näitas suurenemist 1.305,2 milj. margalt 1.388,5 marga peale, tõstes katte % 36,64 pealt 38,71 peale.

Riigi rahandusaasta lõppes soodsate tagajärgedega, andes 115 milj. margalise ülejäägi tuludes.

Tegelikud tulud ei katnud ainuüksi algeelarwet, waid tõusid ka üle detsembris tegelikkude andmete põhjal kokkuseatud täiendawa eelarwe summade.

Kulude suurendamises selle wastu ei leitud nii suurel määral tarwidust, nii et tegelik kulude suurenemine wähe üle eelarwe ulatab.

Krediidi turul tundus siiski teatud pinewus, sest pangad takistasid uute laenude lewitamises wäga ettewaatlikult, milleks neid kapitali puudus ja terwenduspüüded sundisid. Siiski toetati majanduselu 236,4 milj. marga uute laenudega, milleks 141,4 milj. mk. tuli hoiusummade suurenemisest, kuna puuduw osa passiiwlaenudest juure muretseti. Üldiselt tuli ilmsiks suur usalduse tõus suuremate pankade wastu, mida ei suutnud kõigutada Harju panga likwideerimise otsus. Wähemad pangad, eriti piiratud kohalise tähtsusega, osutawad mitmeti tagasiminenkut.

Rahaministri poolt kõwendati pankade järelewalwet ja sunniti suurendama oma kapitale.

Rõõmustawalt on suurenenud lühikeseajalised kauba- ja aktsept-krediidid. 1925. aastal fundeeriti wabadussõja wõlad Am. Ühisriikides, ligi 14 milj. dollari suuruses ja Inglismaal 917.200 naelst. suuruses, kuna lõpulikult tasuti wõlg Prantsusmaale, mille algsumma 13 milj. franki oli.

Tähtpäewaks tasus Eesti pank Inglismaalt aasta peale saadud 100.000 naelst. laenu linna wecwärgi ehitamiseks ja maksis oma tagawaradest riigi ülesandel riigiwõlgade intressid. Üldise usalduse suurenemine Eesti äriilma ja pankade wastu wälismaid tõendab neile hulkade krediitide awamine.

Usalduse allikaks oli, kahtlemata, Rahwasteliidu asjatundjate soodne otsus, mille omaks wõitis Rahwasteliidu majandus- ja rahanduskomitee ja mille järgi Eesti wõib loota alalist arenemist majanduslises heaolus.

Majanduspoliitikas on esikohal hool põllumajanduse eest, selle arenemist toetades. Maapanga ellukutsumisega on sellele weel kindlam alus pandud. Keskpanga ümberkorraldamine oli läinud aastal walitsusel tähtsamaks ülesandeks.

Üldine terwenemine maailmamajanduses, poliitilises seisukorras ja kindlolekus õhkkond mõjusid julgustawalt ja hoogustawalt ka rahwuswahelise läbikäimise peale. Lähemas tulewikus on loota kokkulepetele jõudmine Belgiaga, Leeduga, TshechoSlowakkiaga ja mõne teisega.

Nii toetudes suurenenud siimwaatiale ja laialdasele usaldusele, on Eesti noor majandus jõudnud samnu edasi omal arenemisteel.

Tartumaa laulupeol 12.000 tegelast.

Osawõtjaid üle riigi.

Eelolew Tartumaa laulupidu 3. ja 4. juulil, töötab üleriikliseks kujuneda. Üles on annud end 288 segakoori umbes 10.000 lauljaga, 33 meeskoori kuni 1000 lauljaga ja 63 pajunwkoori üle 1000 mängijaga. Kokku wõtawad laulupeost osa 388 koori ligi 12.000 tegelasega.

Laulupidu peetakse Tamme linnaosas uuel spordiplatsil. Laululawa, mis ühiskondliste töödе abil ehitati, on nüüd juba lõpulikult walmis.

Laulupeo kawa on ka juba peajoontes kokku seatud.

Rukkiõitsengu algus Põhja-Eestis.

Kohila wallas oli juba 10. juunil näha rukkipäid õitsemas. See on ühel ajal mulluse, erakordselt warajase rukkiõitsengu algusega, keskmisest õitseajast paar nädalat warem. Et esimesed õied ilmusid juba ühteistkümnendal päewal esimeste peade wäljendamisest möödudes, siis on rukis alles õige kerge kõrrega — nagu enneaegu õitsemas. Harilikult on esimeste peade ja õite ilmumise wahe kestwam, näit. mullu 24 päewa. Ilmastik on õitsemiseks soodne: kuiw ja päikese paisteline, kuigi ööseti hommikuti wilu ja päewal tuulene. Taiw.

Kalalaewastik Haapsalu all.

Eile seisid Haapsalu sadama all ankrus 7 kalalaewa. Need on peaasjalikult Saksa purjekad, mis meie rannas eluskala üles ostawad ja seda Saksamaale weawad.

Purjekail oli juba laadung peal ja nad ootawad soodsaid tuulesid merele minekuks.

Wold. Kuljus'e kõne Narwas.

9. skp. õhtul korraldas protest. Ühingu koh. osak. „Ilmarise“ saalis suurema kõnekoosoleku. Kõneles õp. W. Kuljus aine üle „igawene elu“. Rahwast oli saal täiesti täis kiilutud, nagu nad seni alati siin on olnud. See on juba 4. kord.

Kõne algul wõeti W. Kuljus elawate kiiduwaldustega wastu. Oma 1½-tunnilises kõnes selgitas kõneleja wäga arusaadawalt ja huwitawalt „igawest ehk hauatagust elu“. Kõne lõpul awaldati W. Kuljus'ele jälle elawat kiitust. Läbirääkimised olid ka wäga elawad, hüüti isegi koosolijate poolt, et protest. liikumine elagu, mis elawate kiiduwaldustega wastu wõeti.

Keegi koosolija pani ette, et Kuljus järgmine kord kõneleks aine üle „Mis on Jumal“, mida ta ka teha lubas.

Läbirääkimised lõppesid samuti weel elawate kiiduwaldustega õp. W. Kuljus'ele.

Haapsalu suwituswõõrad.

Supelushooaeg on Haapsalus alganud. Mängib sinfoonia orkester härra Tago juhatusel. Esimesed suwitajad wäljamailt, Rootsist ja Soomest, on kohale jõudnud. Nimetatud mailt ootame edaspidi rohkemal arwul supeluswõõraid. Loodetawasti tuleb arstidest ka prof. Dr. Löewe Tartust tänawusel hooajal siia praktiseerima.

Petserimaa kolm rekordi.

Petseris päewas miljon marga eest wiina.

See ei ole Petseris sugugi haruldane nähtus, kui ühe päewa jooksul wiinaladust weerand miljoni eest teistest wiinaallikatest, kuid 10. skp., kui Petseris aastalaat oli, müüdi kohalikust wiinapoest 364.000 marga eest wiina ja umbkaudsete andmete järele on samal päewal restoraanides wiina ja õlut joodud ligi 500.000 marga eest, mis kokku teeb ligi miljon marka. See on igatahes arw, millega meie teised linnad wõistelda ei saa. Selle tõttu kihas õhtupoolikul terwe linn joobnud isikutest, kelledest paljud „pogrisse“ pidid rändama.

Üldiselt tuleks tähendada, et Petserimaa on teistest maakondadest kolm kurba pilti wõtnud, mille algatajaks suuremalt osalt alkohol, s. o.: joomine, kakelused ja tuleõnnetused. el.

Lawalt lahkudes.

Tänuawaldus Amalie Konsalt.

Ei mõistnud kunagi mõtelda, et minule kord elus niipalju austust osaks wõib saada, nagu ilmutas seda 10. mai, mil töötaaslased ja seltskond minu lahkumist näitelawa alalisest tegewusest meelde tuletasid. Kui algajin oma teatri teekonda, oli meie näitelawalm wäike ja tema unistused ei ulatanud kaugele. Sellepärast paistab müüd nagu ime, kui pika rea aastate järele sellest kiitusega kõneldakse, mis neljakümne aasta eest seltskonna silmis wäga wäärt oli. Nii sagedasti on tulnud selle tee peal walu kanda ja meeleheitel olla, aga ka ilusam rõõm ei ole puudunud. Kõige suurem rõõm on wiimse teemärgi juures, kui sinu kohta südamlik otsus antakse, et see asjata ei ole olnud, mis sa teinud. Tänu, liigutatud ja soojast südamest tänu kõigile, kes seda rõõmu mulle walmistasid. Ja neid oli nii palju, et ma kardan oma tänuga ühte ja teist unustada. Minu tänu kõigile, kõigile. Aituma iluja õhtu korraldajatele.

Hilja tulen küll oma tänuga, aga kuni praeguseni ei pääsenud ikka weel meeldetulustest ja kaunistest linkidest.

Amalie Konsa.

Kõige ideaalsemad mänguriistad kogu ilmas on

C. Bechstein'i

tiibklaweriid ja pianinod.

Ainuesitaja ja ladu:

O-ü. Esto-Muusika, Tallinnas.

Tuntud headuses Ameerika wabriku

McCormick'u loorehad, heinaniitjad, wiljaniitjad

ja wiljanõidu aparaadid heinaniitjate juure kohale jõudnud ja ladus saadawal.

Niisama on ladus saadawal

Deeringi masinad

ja kõik McCormick'u ja Deeringi masinate tagawara osad.

A-s. „Silva“.

Tallinna H

Balliski maantee nr.

Pühapäewal,

Traawi- ja rats

Algus kell

Wõistluste ajal mängib Kalewi malewa

Omnibused sõidawad wahetpidamata Wa

Surmatooj

Haruldaselt mürgine

Maikuu lõpul ja juuni algul ilmus Wirumaale mitmesse kohta haruldaselt mürgine kärbes, kes „Wirul:“ teatel koduloomadele ja hobustele nõelates surma toob.

See kärbes on sooja kewade tõttu Donau jõe äärsetest riikidest nagu Rumeenia, Bulgaaria ja Ungari, kus tema pesitamise- ja ajupaik, otsaga Eestisse jõudnud.

Tema nimetus on Ladina keeles „Simulia mürgistus ja Saksa keeles Kribelmücke, nagu Wirumaakonna loomaarst seletab.

Ajupaigaks walib kärbes metsakohad, kus weeloigud ja rohi ajub. Muneb kolm korda aastas ja esimesed pojad, mis 25. mail jalb. juuni wahel wälja tulewad, on wäga elukardetawad, mitte üksi noorte loomade, nagu mullikate, wärside, wasikate ja jäl-

Wenemaa praegu

Koondatud wõitlus hind Kokkuhoiu poliitika. —

Töötwiljakuse

Uuemaks hüüdsõnaks on N. Wenemaa majandusjuhtidel kokkuhoid kõikidel aladel. Kokkuhoid wõimaldawat kaubahindade tõusu seisma panna ja isegi hindu alandada, kokkuhoidmise waral saawat kapitale koguda, wõiwat kaupade wäljawedu tõsta ja tasuwaks muuta, kokkuhoidmine aitawat rahakurssi tõsta jne. Nii räägitakse käskudes kõigile, kõigile, kõigile.

Näiteks tuuakse seda, kui ebamajanduslikelt nõukogude wabariigi majanduslised asutused ja ettewõtted senink asju ajanud: riik olewat sadadesse miljonitesse ulatawaid otsekoheseid kahjusid saanud, kuna kaudsed kahjud märksa suuremad on.

Kaubahinnad sisemaal on wäga tõusnud. Ollakse arwamisel, et kogu majanduskriisi raskuspunktiks on kaubahindade küsimus: sellest olenewat rahakursi stabiliseerimine ja eksportkaubanduse elustamine, mis liiga kõrgete sisemaa hindade tõttu nüüd wäga raskendatud olewat.

On arusaamisele tuldud, et asutustes, truskides ja kaubanduslistes ning tööstuslistes ettewõtetes palju ülearust tööjõudu leidub ning kawatsetakse koosseise 20 proc. wõrra wähendada.

Raskused teistel aladel on ka tööstuse peale mõjunud. Selle tagajärjel ei ole suudetud riigi majandusplaani nõuetele wastawat produtseerimiskawa täita. Ka on walmiskuskulud liiga suureks kaswanud. Samal ajal langeb tööwiljakus: wiimase poolaasta jooksul

Läti kuues laulupidu.

162 koori, üle 5000 laulja, 40.000 pealtkuulajat.

19.—21. juunini kestwast kuuendast Läti ülemaalisest laulupeost wõtawad osa 162 koori. Neist on 114 Liiwimaalt, 42 Kuramaalt ja 6 Latgallilt. Lauljate üldarwu hinnatakse 5300 peale.

Laulupeo eelarwe on tasakaalustatud 288.000 lati peale.

Korraldajad loodawad laulupeo esimesel ja teisel päewal 40.000 kuulaja osawõttu ja kolmandal päewal wähemalt 20.000 kuulajat. Et aga kolmandaks laulupeo päewaks Riiga saabub Soome president Relander, siis wõib

ud aastal.

tasakaalus.

udsalt.

usjeatud täiendawa eelarwe sum-
be.
tulude suurendamises selle was-
ei leitud nii suurel määral tarwi-
t, nii et tegelik kulude suurenemi-
wähe üle eelarwe ulatab.
rediidi turul tundus siiski teatud
ewus, sest pangad tõstsid uute
nude lewitamises wäga ettewaat-
lt, milleks neid kapitali puudus
terwenduspüüded sundisid. Siiski
tati majanduselu 236,4 milj.
rga uute laenudega, milleks 141,4
j. mk. tuli haiusummade suurene-
est, kuna puuduw osa passiiwlae-
dest juure muretseti. Üldisest tuli
siks suur usalduse tõus suuremate
nkade wastu, mida ei suutnud kõi-
ada Harju panga likwideerimise
us. Wähemad pangad, eriti piira-
kohalise tähtsusega, osutawad
meti tagasiminenkut.
Rahaministri poolt kõwendati
nkade järelewalwet ja sunniti
rendama oma kapitale.
Nõõmustawalt on suurenenud lü-
eseajalised kauba- ja aktsept-kre-
bid. 1925. aastal sundeeriti wa-
usjõja wõlad Am. Ühisriikides,
14 milj. dollari suuruses ja Ing-
maal 917.200 naelst. suuruses,
a lõpulikult tasuti wõlg Prant-
maale, mille algsumma 13 milj.
nki oli.
Tähtpäewaks tasus Eesti pank
glismaalt aasta peale saadud
0.000 naelst. laenu linna wecwär-
ehitamiseks ja maksis oma taga-
radest riigi ülesandel riigiwõlga-
intressid. Üldise usalduse suurene-
ne Eesti äriilma ja pankade was-
wälismail tõendab neile hulkade
diitide awamine.
Usalduse allikaks oli, kahtlemata,
hwasteliidu asjatundjate soodne
us, mille omaks wõitis Rahwaste-
du majandus- ja rahanduskomitee
mille järgi Eesti wõib loota alalist
enemist majanduslises heaolus.
Majanduspoliitikas on esikohal
ol põllumajanduse cest, selle are-
nist toetades. Maapanga ellukut-
nisega on sellele weel kindlam
us pandud. Kestpanga ümberkor-
damine oli läinud aastal walitsu-
tähtsamaks ülesandeks.
Üldine terwenemine maailma-
majanduses, poliitilises seisu-
tras ja kindelolekn õhkkond mõju-
julgustawalt ja hoogustawalt ka
hwuswahelise läbikäimise peale.
hemas tulewikus on loota kokkule-
tele jõudmine Belgiaga, Leeduga,
hehoSlowakkiaga ja mõne teisega.
Nii toetudes suurenenud siimaa-
le ja laialdasele usaldusele, on Ees-
noor majandus jõudnud sammu
asi omal arenemisteel.

Kõige ideaalsemad mängurõõlistad kogu ilmas on
C. Bechstein'i tiibklawerid ja pianinod.
Ainuesitaja ja ladu:
O-ü. Esto-Muusika, Tallinnas.

Tuntud headuses Ameerika wabriku
McCormick'u loorehad, heinaniitjad, wiljaniitjad
a wiljaniidu aparaadid heinaniitjate juure kohale jõudnud ja ladus saadawal.
Niisama on ladus saadawal
Deeringi masinad
a kõik McCormick'u ja Deeringi masinate tagawara osad.
A-s. „Silva".

Tallinna Hipodroom
Baltiski maantee nr. 50. Telef. 29-06.
Pühapäewal, 13. juunil
Traawi- ja ratsawõistlused.
Algus kell 3 päewal.
Wõistluste ajal mängib Kalewi malewa orkester härra Habermann'i juhatusel.
Omnibused sõidawad wahetpidamata Wabaduseplatsilt hipodroomile ja tagasi.
Juhatus.

Surmatooja kärbes.

Haruldaselt mürgine kärbes Wirumaal.

Maikuu lõpul ja juuni algul ilmus Wirumaale mitmesse kohta haruldaselt mürgine kärbes, kes „Wirul:" teatel koduloomadele ja hobustele nõelates surma toob.

See kärbes on sooja kewade tõttu Donau jõe äärsetest riikidest nagu Rumeenia, Bulgaaria ja Ungari, kus tema pesitamise- ja ajupaik, otsaga Eestisse jõudnud.

Tema nimetus on Ladina keeles „Simulia mürgistus ja Saksa keeles Kribelmücke, nagu Wirumaakonna loomaarst seletab.

Ajupaigaks walib kärbes metsakohad, kus weeloigud ja rohi ajub. Muneb kolm korda aastas ja esimesed pojad, mis 25. mail ja 15. juuni wahel wälja tulewad, on wäga elukardetawad, mitte üksi noorte loomade, nagu mullikate, wärsside, wasikate ja jälgudele kui ka hobusewarsadele, waid ka wäikeste lastele.

Nimetatud kärbes näeb rohkem sääse moodi wälja ja tema nõelamise tagajärjel paistetab loomal lõuaalune, kaelaalune, lehmal udar ja jalgade peale ja kõrwa sisse tekiwad punased wistrikud nagu sääse kupud; loom hingab raskesti; haigus lõpeb ikka looma surmaga. Sellepärast on soowitaw karje ega hobuseid hommiku wara ja õhtu hilja mitte wäljas pidada.

Selle kärbse mürgituse läbi on juba Warudi mõisas, Warangu wallas mitmes kohas ja Waekülas kui ka mõisas mitu noort looma ja warsa otsa saanud. Wanemale inimesele selle kärbse piste kardetaw ei ole; nõelatud koht paistetab ainult ohtrasti punaselt üles.

Wenemaa praegune majanduselu.

Koondatud wõitlus hindade tõusu wastu. — Kokkuhoiu poliitika. — Krediitide kärpimine. — Tööwiljakuse langemine.

Uuemaks hüüdsõnaks on N. Wenemaa majandusjuhtidel kokkuhoid kõikidel aladel. Kokkuhoid wõimaldawat kaubahindade tõusu seismapanna ja isegi hindu alandada, kokkuhoidmise waral saawat käpitale koguda, wõiwat kaupade wäljawedu tõsta ja tasuwaks muuta, kokkuhoidmine aitawat rahakurssi tõsta jne. Nii räägitakse käskudes kõigile, kõigile, kõigile.

Näiteks tuuakse seda, kut ebamajanduslisselt nõukogude wabariigi majanduslised asutused ja ettewõtted senimt asju ajanud: riik olewat sadadesse miljonitesse ulatawaid otsekohesed kahjusid saanud, kuna kaudsed kahjud märksa suuremad on.

Kaubahinnad sisemaal on wäga tõusnud. Ollakse arwamisel, et kogu majanduskriisi raskuspunktiks on kaubahindade küsimus: sellest olenewat rahakursi stabiliseerimine ja eksportkaubanduse elustamine, mis liiga kõrgete sisemaa hindade tõttu nüüd wäga raskendatud olewat.

On arusaamisele tuldud, et asutustes, trustides ja kaubanduslistes ning tööstuslistes ettewõtetes palju ülearust tööjõudu leidub ning kawatsetakse koosseise 20 protsent wõrra wähendada.

Raskused teistel aladel on ka tööstuse peale mõjunud. Selle tagajärjel ei ole suudetud riigi majandusplaani nõuetele wastawat produtseerimiskawa täita. Ka on walmistuskulud liiga suureks kaswanud. Samal ajal langeb tööwiljakus: wiimase poolaasta jooksul on tööwiljakus 10—18 protsenti langenud. Kõige selle juurde tuleb eriteadlaste puudus, mis wiimasel ajal rohkesti konkainet pakkunud ja mida osalt lahendada kawatsetakse eriosakuste tööliste kutsumisega wäljamaalt. Waewalt wõib aga sarnasel korral tööstuse laiemaulatuslisest arenemisest räägida.

Tööwiljakust halwab ja töötamist üldse takistab wiimastel aegadel suureks kaswanud wiinajoomine tööliste hulgas.

Tööstuse rahandusline seisukord on raske. Uusi krediite ei anta, waid otse selle wastu hakkab riigipank osalt endiseid wõlgu sisse nõudma. Mai ja juuni algul oli kawatsetud 40 miljoni rubla tööstusest wälja tõmmata.

Rahanduses tulewad ilmsiks warem tehtud wead: läinud aasta teisel poolel wäljalastud 420 milj. rubla suuruse emissiooni osutus liig suurena, ning wabaksjäänud raha hakkas tšerwonetsi kurssi rõhuma. Wõeti kõll, ette liikwelolewa raha kokkutõmbamine, kuid see ei toonud soowitud tagajärgi:

Nüüd on uus emissiooni kokkutõmbamine teoksil: kuni juuli lõpuni on kawatsus 70 milj. liikwelt ära wõtta.

Need on abinõud N.-Wenemaa rahanduse kindlustamiseks. Kuid asjatundjate ringkondade arwates ei jatku eelmisest abinõudest; parandust ei too ka karmid abinõud, nagu börsimaaklerite ja börsitegelaste wangistamised ja mahalaskmised, mida tarwituse wõetud.

Läti kuues laulupidu.

162 koori, üle 5000 laulja, 40.000 pealtkuulajat.

19.—21. juunini kestwast kuuendast Läti ülemaalisest laulupeost wõtawad osa 162 koori. Neist on 114 Liiwimaalt, 42 Kuramaalt ja 6 Latgallist. Lauljate üldarwu hinnatakse 5300 peale.

Laulupeo eelarwe on tasakaalustatud 288.000 lati peale.

Korraldajad loodawad laulupeo esimesel ja teisel päewal 40.000 kuulaja osawõttu ja kolmandal päewal wähemalt 20.000 kuulajat. Et aga kolmandaks laulupeo päewaks Riiga saabub Soome president Relander, siis wõib osawõtt piduist sel wäewal weelgi elawamaks kujuneda.

Ülemaalisele Läti laulupeole on oodata ka lätlasi kõigist maailmakaartest. Osa Ameerikas asuwaid lätlasi on juba pärale jõudnud.

12 inimest uppunud.

Pariis, 12. juunil. Madras'ist teatatakse: Paat reisijatega läks ümber. 12 inimest uppus.

Kokkupõrked Matteotti pärast.

Pariis, 12. juunil. Genfist teatatakse: Matteotti surma aastapäewa puhul oli Itaalia fašistide ja kommunistide wahel kokkupõrkeid. Tulewahetusel sai mitu inimest haawata.

Baptistide konwerents Stokholmis.

Koos 425 Rootsi ja 7 wäljamaa esitajat.

(Meie kirjasaatjalt.)

Stokholm, 9. juunil. Neil päewil algas Stokholmis suur baptistide konwerents, mille töökawas ette nähtud m. s. suuremad jumalateenistused Stokholmi uhketes baptistide kirikutes. See konwerents on tegelikult Rootsi baptistide ühingute 37. aastakoosolek, kus esitatud 687 koondust 60.700 liikmega. Koondustest on 129 isikut misjonäri kutsele andunud ja wastawad kursused sooritanud. Koondustel on kokku 823 kirikut ja palwemaja, millest 114 alles möödunud aastal ehitatud. Kirikute ja palwemajade rahaline wäärtus on 14 milj. Rootsi krooni (umbes 1 miljard 400 milj. Emk.).

Konwerentsi awamisest wõtsid osa 425 kodumaa ja 7 wõõra riigi baptistide esitajad. Juhatajaks waliti ajalehetoimetaja J. Byström, kes üldse Rootsi baptistide hulgas wäga populäärne ja lugupeetud. Toimetaja Byström on tuline baptismi poolehoidja ja andekas kõneleja.

Nagu awamise päewal ettekantud aruandest selgus, on baptistid misjonäre saatnud Kongosse, Hiina, Soome ja ka Nõukogude Wenesse. Misjonitöö peale on Rootsi baptistid kulutanud üle poole miljoni Rootsi krooni, mis Eesti rahas umbes 50 miljoni wälja teeb.

Esimese konwerentsipäewa õhtul peeti Kontserthus'is suur misjonipidu, millest osawõtt arwurikas. Pidul pidasid kõnesid baptistide jutlustajad, kuna Stokholmi baptistide laulukoor mitmesugusid laulupalasid ette kandis. Õhtu jätnud hea mulje ja wõitnud poolehoidjaid baptismile.

6-aast. Daniel Jordaini juhtumine Londonis.

Jäi peadpidi silla wõresse kinni.

Omapärane juhtumine sündmas neil päewil suurt ärewust Londoni publiku seas. Kuueaastane Daniel Jordain jammus oma wenna ja õe seltsis üle Westminsteri silla. Äkki waldas teda soow pista pead läbi silla raudwõre ja waadata, mis sünnib ta jalge all. Thomsel: Rahuldanud uudishimu, tahtis poiss pead wõrest tagasi tõmmata. Hoolimata kõigist pingutustest aga ei saanud ta seda enam teha. Täis hirmu ja meeleheitu, kukkus Daniel Jordain kisendama, tõmmates enda peale möödaminejate ja politseinikkude tähelepanu.

Kutsuti kohale lukusepp, mehaanik ja tuletõrjujate komando. Kuid ka nende ühised pingutused ojutusid tagajärjetuks, siis kutsuti kohale kaks arsti, kes lapse pea waseliiniga sisse määrisid, kuid ikkagi teda wõrest wälja ei saanud, kohale ilmus ka politseijalk, kelle ülesandeks oli eemal hoida ikka rohkem ja rohkem kokku kuhjuwat rahwast.

Daniel Jordain kisendas kogu aeg. Peale tunnipikkust askeldamist ja pingutusi tegi keegi rahwa seast lihtsa ettepaneku: jaetagu ometi läbi malminikerdused, milliste wahele kuueaastase Daniel Jordaini pea kinni oli jäänud. Politsei ja wõimud olid kahewahel. Nad ei teadnud, kas tohib selle ettewaatamata poisijõmpsika pärast rikkuda ajaloolist mälestusmärki. Ja poisikesel tuligi oodata, kui mälestussammaste kaitse komisjon „Krahwkonna nõukogus" koosolekuks kokku astus ja keerulise juhtumise lahendas. Pärast nõupidamist andis komisjon tarwiliku loa ja silla wõre punutud malmosad saeti läbi ning pooleldi lämbunud laps wabanes wangistusest.

Nõudmine allweelaewade kohta.

Pariis, 12. juunil. Nagu „Daily News'ile" Riiast teatatakse, nõuab nõukogude walitsus Türgilt, et see Rumeenia jaoks Itaalias ehitatud allweepaatide Dordanellidest läbi ei laseks.

Soome kaitseliidu-film Tallinnas.

19. ja 20. juunil kaitseliidu ja noorsoo ühenduse pidustuste puhul Tallinnas toowad siia külla sõitwad Soome kaitseliitlased kaasa suurema filmi Soome kaitseliidust. Film, mida siin Eesti kaitseliitlastele ja hiljem kohalistes kinodes harilise eeskawa juures lisapalana näidatakse. See film käsitab Soome kaitseliidu elu, ning on lühikese ajaga ilmakuulsuse omandanud.

Suur kewade- ja suweriiete wäljamüük
wõistlemata odawa hinnaga.
Müügile tulewad:
Puuwillased, willased ja siidi kleidiriided, mantli, kostüümi, ülikonna ja pesuriided
hinnaalandusega kuni 50%.
Riidekauba ladu A. LUUP
S. Karja tän. 9. Astuge sisse ja otsustage ise. S. Karja tän. 9.

Peale katastroofi.

Rahwuswabameelsed esinesid riigikohtus laebusega, kus paluwad Riigikogu walimisi mittekordaläinuks tunnustada. Gori joon.

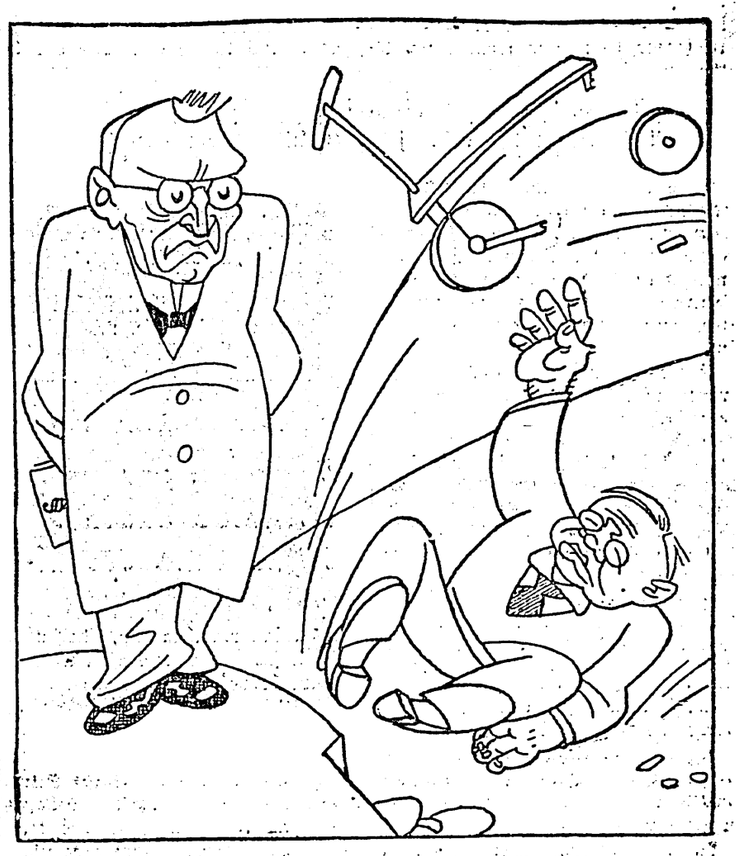

„Palun tunnustada minu sõitu mittekordaläinuks!"

Sõpruse tagatipp.

Inj. Saharowi wastu tõstetud süüdistus altkäemaksu wõtmises lõpetatud.

Juurdlust jätkatakse.

Omal ajal kirjutasime, et end. mereasjanduse peawalitsuse juhataja inj. Saharow mõnesuguste korratuste tõttu ametialal ametisse wabastati. Wabastamiseks olid mõjuwad põhjused ja need seisid järgmises:

Inj. Saharowi alla kuulus ehitustööde wäljaandmine mereasjanduse alal. Inj. Saharowi ja ühe ettewõtja Wannaki wahel tekkis ametialal sõprus. Nende wahel sõlmiti lepinguid, nii ütelda, pool kodusel teel, s. t. ei tarwitatud lepingutelks mitte ministeeriumi poolt wäljatöötatud normaallepingu kawasid, waid nendest mindi mööda ja leping sõlmiti ettewõtja kasuks.

Sõbralik wahekord ametniku ja ettewõtja wahel läks lõpuks nii kaugele, et inj. Saharow Wannaki arweid hakkas õiendama, mis esimese seaduswastalise tegewuse päewawalgele tõi.

Inj. Saharow hakkas Wannakilt sisse nõudma rahasumme, mis tal wekslite järele ettewõtja Wannakilt saada oli. Summad olnud kaunis suured ja nende maksmisega tekkinud Wannakil raskused, millesse lahti püüdnud saada.

Ühel päewal pööras ettewõtja Wannak kaebusega ametiwõimude poole, et end. mereasjanduse peawalitsuse juhataja abi inj. Saharow tema käest altkäemaksu nõudwat. Wekslid olnud wälja antud inj. Saharowile altkäemaksuks.

Ametiwõimud alustasid inj. Saharowi wastu juurdlust ja sellega tehti kindlaks, et inj. Saharowi altkäemaksu wõtmises Wannakilt süüdistada ei saa, mis tõttu see osa süüdistusest tema wastu prokuratuuri poolt ära lõpetati. Kuidas inj. Saharow ettewõtja Wannaki kaebuse peale reageerib, ja kas ta teda wastutusele wõtab, pole meil teada.

Ametiwõimud jätkawad aga juurdlust inj. Saharowi wastu teises asjas, nimelt koostöös tööde ettewõtjaga.

Inj. Saharow lahkus Eestist käesolewa aasta kewadel ja asus Riiga elama, kus teenistuskoha sai.

Wargus „Jumala silma" all.

Neil päiwil pandi Petseri kloostris emigrant Alexander Bulaewsky korteris suurem wargus toime. Nimelt oli wanamees Bulaewsky omast korterist, korteri ust mitte lukku keerates, wähe eemal asuwasse kloostri kööki lõunasöögi järele läinud, kust umbes 10 minuti pärast tagasi jõudnud. Ukse leidnud ta samuti riiwis olewat, nagu jätnud, kuid toas asju hakates järele waatama, näinud, et seina peal rippuwast frentsi taskust oli ära warastatud mapp ühes 27.000 mrk., isikutunnistus, wõidulaenu pilet, üks Inglise sterling, hõbe uur ühes kuld ketiga. Kogu kahju hindab omanik 42.000 marga peale.

10. skp. kella 11—1 wahel keskpäewal põles Satserinna wallas, S.-Sawina küläs talupidaja Ilja Korela puust õlgkatusega elumaja ühes seesolewa majakraamiga maani maha.

Omaniku kahju 300.000 marka. Mahapõlenud hoone ja warandus olid tule wastu kinnitamata.

Odaw ja mugaw on sõit
„Citroën" taxi autoga.
Saadawal. Merepuiesteel — Weneturu nurgal. Telef. 30-60.

Tuleb
Delhi

Kaitseliit tankide manöötwritel.

Lahingu demonstreerimine Männikul.

Reede õhtul ke 4 sõitsid Tallinna kaitseliitlased-kursandid jao- ja rühmapealikud Tallinna malewa pealiku kolonel Pinkaga eesotsas Männiku jaama tankide ja soomusauto dimisjoni suwelaagrisse, et tutwuneda soomusautode ja tankidega ning waadelda nende tegemist. Üle 100 kaitseliitlase astusid Männiku jaamas rongist wälja, kus neid wastu wõttis diwisjoni ülem kolonel Lutsar ühes teiste ohwitseridega.

Kolonel Lutsar tutwustas kaitseliitlasi eestkätt tankidega, mille kohta mõned andmed märkida oleks. — Tankid on kahte liiki: suured ja wäikesed. Suured tankid kaaluwad 32 tonni, warustatud mitmet liiki sõjariistadega. Sõidukiirus 1—7 kilomeetrit tunnis.

Selekuse andmisele järgnes tankide jõu demonstreerimine. Tank sõitis läbi paksu männi metsatuka, kiskudes puud juurtega maast wälja. (Kaastatud kohale ehitatakse barak.)

Peale selle waadeldi laagrit ja telke. Mis silma torkas, — oli puhtus ja eeskujulik kord.

Erilist huwi pakkus pealtwaatajaile soomusautode ja tankide lahingu-demonstratsioon, mis kaewiku waldamist kujutas. Suitsukatte all tungisid „raudruunad“ kaewikule kallale ja „ägeda lahingu“ järele wõideti see.

Peale waatlust istuti ühisele einele diwisjoni kasiinosse, mis widemkuni kestis. Osawõtjad olid korraldatud ekskursiooniga wäga rahul.

Raekoja platsi korraldamise saatus.

Rahanduskomisjon põhjalikuma korralduse wastu.

Linnawolikogu koosolekul lähemal kesknädalal tuleb muuseas otsustamisele ka Raekojaplatsi korraldamise küsimus. Linnawalitsus esineb platsi korraldamise asjus ehitusosakonna poolt wäljatöötatud, kunstnikkude ja arhitektide ühingu ning mitme komisjoni poolt läbiwaadatud ja heaks kiidetud kawaga. Selle järele tuleks Raekojaplatsilt wana waekoja ümbrusest praegused lagunenud ja näotud kõrwalehitused lammutada ning üles ehitada waekoja kõrwale ning ühenduses sellega uus kõrwalhoone. Selle kawa teostamine nõuaks linnalt kulu 5 miljoni marga ümber.

See küsimus oli üleeile õhtul ka linna rahanduskomisjon arutusel. Läbi arutades linnawalitsuse ettepanekut wolikogule Raekojaplatsi korraldamise kohta, asus komisjon selles asjas järgmisele seisukohale: Wana waekoja lagunenud kõrwalhooned (söögimaja ja klosetid) tulewad korraldada. Klosetid peaks ehitatama maa alla, kusjuures sissekäik jääks wana waekoja kaudu.

Uue hoone ehitamise wana waekoja kõrwale leiab komisjon ilmaaegseks, sest oma algkujuna oli waekoda üksi, kuna juureehitused sinna uuemal ajal püstitatud. Wäide, et juurdeehituse puudumise korral raekoda ühes wana waekojaga ebakunstilise mõju omab, ei wajawat komisjoni arwates küllalt tähelepanu juba sellepärast, et Raekojaplats oma wäiksuse pooleşt raekoda ja waekoda korraga silmitseda ei wõimalda nende terwes suuruses. Kõrwalehitused tuleks komisjoni arwates ka sellepärast ära jätta, et Raekojaplatsil awaramat liikumise wõimalust saawutada.

Nõnda siis on rahanduskomisjon platsi põhjalikuma korralduse ja uue juurdeehituse püstitamise kohta eitawale seisukohale asunud ja wolikogul tuleb otsustada, kas linnawalitsuse wõi komisjoni otsusega ühineda.

Linnateenijate palkade reguleerimine.

Riik kawatseb algkooliõpetajate palgast senise 50 protsi. asemel 80 protsi. oma kanda wõtta.

Tahetakse jälle edasi liikata.

Linnawolikogu tegi linnawalitsusele ülesandeks linnateenijate palkade reguleerimise ja ajakohaseks tõstmise asjus kiires korras kawa wälja töötada ja wastawa ettepanekuga wolikogule esineda. Selle tõttu hakkas linna rahaasjanduse osakond palkade reguleerimiseks ajawiitmata materjali koguma ja töötas wälja linnateenijate palkade reguleerimise ja kõrgendamise kawa.

See kawa aga leidis rahaasjanduse komisjonis, linnateenijate keskel ja ka ajakirjanduses rahulolematust, kuna see praegu maksetawatest palkadest ühes kisapalgaga kahe kuu palga suuruses, sugugi kõrgem ei ole ja seega linnateenijad endiselt raskesse seisukorda jätab.

Ka linnawalitsus omal üleeilsel koosolekul leidis, et esitatud palkade kawa ei rahulda linnateenijaid ja ei wasta ka wolikogu poolt palga reguleerimiseks antud põhimõtetele. Linna rahaline seisukord ei lubawat praegu esineda kaugele ulatawate krediidi määramistega. Olla aga lootust, et see kõrgem olewat peale seda, kui riik oma teenijate palgaküsimuse on otsustanud ja nimelt sellepärast, et riik kawatseb algkooliõpetajate palgast senise 50% asemel oma kanda wõtta 80 protsi. Tõusewad siis muidugi ka õpetajate palgad. Kuid Tallinna linnale oleks ülejääke neidest palkadest oodata umbes 10 miljonit marka, mida siis linnateenijate palgaolude parandamiseks ära saaks kasutada.

Linnateenijate palkade reguleerimine pidi wolikogus otsustatama juba lähem. kesknädala koosolekul. Niiid paneb aga linnawalitsus wolikogule ette selle küsimuse otsustamine edasi liikata kuni riigiteenijate palga reguleerimise küsimuse otsustamiseni.

Nõudke teed
W. Perloff ja pojad
asut. Moskwas 1787 a.

Tallinnast.

Skoutide suurlaager Kose metsa.

Mitusada Tallinna skouti 6.—12. juuni. laagrisse.

Linnawalitsus oma 11. skp. koosolekul ühines majandusosakonna ettepanekuga ja lubas Eesti skoutide malewa palwe peale skoutide suurlaagriks linna maad ja metsa Kosel 6.—12. juulini kasutada. Lubatud laagriplatsi asub Uue-Pirita ja Pirita surnuaia wahel ja on Pirita tee poolt kaetud 50-aastase männimetsaga. Laagrisse tähendatud kohta läheb mitusada Tallinna skouti.

Linnawolikogu koosolek

on lähema kesknädala õhtuks raekotta kokku kutsutud. Päewakorras 40 punkti ümber, nendest tähtsamad linnateenijate palkade normeerimine, raekoja platsi korraldamine, muudatused. 1926. a. kinniwaramaksu määramises ja weel mitmed teised küsimused.

Toompea malewkonna kaitseliitlased.

Teisipäewal, 15. skp. on Malewa lipu pidulik õnnistamine ja wastuwõtmine. Kõigil ilmuda.

Eesti kunstnikkude liidu kunstinäitus

peetakse tänawu Tallinnas 18. septembrist kuni 10. oktoobrini ära. Näituse ärapidamiseks on linnawalitsuse poolt Pritsimaja saal lubatud.

Samal ajal korraldatakse siin ka Eesti kujutawate kustnikkude keskühingu poolt wiies järjekorraline kunstinäitus, mis ühingu 50 aasta juubelinäituseks oleks.

Wiis uut tehnikut.

Reedel kaitsesid Tallinna tehnikumis wiis lõpetajat oma lõpuprojekte. Masinaehituse osakonnast kaitses leitnant O. Puusepp oma tööd „Kuuetolline 120 puudane traktoriga weetaw Haubitz.“ Opponentideks olid kol. Burwikoff sõjaministeeriumist ja inf. Linberg tehnikumist.

Elektrotehnika osakonna lõpetaja üliõp. P. Rebane oli esitanud töö ainele „Raadiojaam“ ja kaitses seda oponentide inseneride Reinholdi, Heinrichseni ja Rattaseppa wastu. Üliõp. G. Alwer, hydrotehnika osakonnast, kaitses tööd „Narwa linna weewarustus“; oponendid: dr. inf. Lepik, inf. Wellner, inf. Adoff. Keemia osakonna lõpetajid üliõp. P. Lindwers ja K. Weisberg. Esimene neist kaitses tööd „Turbalämmastiku kasutamise sissesead“ ja teine: „Krakkdestillatsiooni sissesead“ Oponentidena esinesid Tartu ülikooli prof. Wittlich, tehn. õp. Jaakson ja Mühlmann. Kõik tööd tunnistati rahuloldawateks.

Pühapäew hipodroomil.

3 uut hobust. 15 jooksu. Ühes klassis 9 hobust.

Nädala jooksul on hobuste pere 3 wõrra kaswanud: Orlowi tõugu täkk „Neptun“, Ameerika t. täkk „Mackensen“ ja Orlowi t. mära „Lobelia.“ Wiimane on tallinlastele waremalt tuntud tugewa jooksjana, kes aga wahepeal wäljamaal weelgi paremat aega on näidanud. Hea jooksja on ka „Mackensen“, kuna Neptuni“ kui algaja peale waadatakse.

Teeskawas on 15 jooksu, nendest 3 ratsa.

1. klassis tuleb „Kallis'el“ oma ja ühtlasi ka Eesti rekordi kaitsta, sest seal jooksewad: „Nelli“, „Fatima,“ „Amy-Frisko“ (kõik stardijt), „Kallis,“ „Lobelia“ ja „Kindral Todd.“

Ratsawõistlustele on wälja pandud igasse klassi 4—5 hobust ja jooksumaa ulatab 2.000 meetrini.

Auhindadeks jagatakse 173.000 marka.

Algus kell 3 p. l.

Jalgrattad suplejate keskel.

Lugemata palju linnaelanikke tahawad iseäranis piihapäewadel wabadel tundidel wiibida wabas õhus mereranna, wõttes päikese wanne ja suplemas käies. Pirita on selleks tallinlastele kõige soodsam ja kättesaadawam paik, kuid seda kasutamast takistawad mereranna kihutawad jalgratastega isikud. Iseäranis on see kardetaw wäikestele lastele. Oli juhus mõõdaläinud piihapäewal, kus noormees sõitis rattaga 2-aastasele lapsele peale. Sõitja ei peatanud ega aidanud last üles, waid sõitis julmilt edasi. Läinud piihapäewal oli iseäranis palju ratastega sõitjaid, kes isegi wees sõitu proowisid. Nii on eriti lastel wäga kardetaw seal wabalt liikuda. Wastawad wõinud peaksid nimetatud kohal jalgratastega sõidu hoopis ära keelama.

Wang Harku wangilaagrist põgenenud.

Eile kell 11 päewal põgenes Harku wangilaagrist warguste eest 2 aastaks sunnitööle mõistetud wang, Wene kodanik Aleksander Feodori p. Feodorow. Wangi mõisteti ta 1924. a. nowembri kuul ja juhtumisel, kui ta laagrist 24 tunni ära jääb, tuleb tal uuesti aega istuma hakata.

Jälle uued tulekahjud Petserimaal.

Ka metsad hakkawad põlema.

Sõjawägi tuld kustutamas.

4. skp. homm. tekkis Senno wallas, Litowishi külas suurem tulekahju. Maani põlesid maha sama küla elaniku Jegor Abrosimow'i elumaja eeskojaga, laut ja küün. Tuleroaks sai ka mitmesugust majapidamise kraami. Omanik hindab saadud kahju umbes 100.000 mk. peale. Hooned olid kinnitatud 40.000 marga eest. Tuli on alguse saanud katkise ja wana korstna läbi, sel ajal, kui elumajas ahju kõeti.

5. skp. hommikul hakkas Petseri wallas Aleksander Nikitin'i mets põlema, mis kestnud kuumade ilmade tõttu hirmsa kiirusega edasi läks. Hiljem kohale ilmunud kõlameeste abiga läks wiimaks korda tulele piiri panna. Ära põles üle 10 tiinu segametsa ja hulk hagu, ning palke. Omaniku korralduisel seati tulekahju kohale mitmemeheline walwe, et waadataks, kas ehk on kuhugile sambla sisse weel tuld jäänud, mis uuesti tulele alguse wõib anda. Öö wastu pühapäewa oligi mets mitmest kohast uuesti põlema läinud, mis walwajate poolt kohe ära kustutati. Järgmisel hommikul kella 6 ajal, kui enam kusagilt ei suitsenud ja karta ei olnud, et weel kuhugile tuld on jäänud, läinud walwurid koju. Peale selle oli paari tunni pärast metsast uuesti paks suits üles tõusnud. Kui ligikonnast külainimesed uuesti kohale jooksnud, põlenud mets juba täies hoos ja läinud hirmsa kiirusega edasi, häwitades ära jälle umbes 1 tiinu metsa ja palju ehituspalke. Lõpulikult läks korda tulele piiri panna kohalesaadetud sõjawäe abil. Kogu kahju ulatab üle 100.000 marga. Selgus, et wiimane kord oli tuli uuesti alguse saanud sambla sisse jäänud tulesädemest, mis tuulega uuesti hõõguma oli hakanud. Eelmise tulekahju põhjuseks oli, nagu juurdlusega selgus, see, et Tanistsewa küla karjapoisid karjas olles olid piipu hakanud meisterdama ja metsas suitsetanud. Üks neist on põlewa piibu koguni metsa maha wisanud, kust ka tuli alguse sai.

Omnibuseühendus spordistaadionini.

Osaühisus „Mootor“ palus luba „Soo tän. — Jakobsoni tän.“ autobuseliini pikendada kuni spordistaadionini.

Linna ehitusosakond kaalus küsimust ja leidis, et kawatsetud liini pikenduse lõpupeatus on liig lähedal tänawauudtee lõpupeatusele ja sellepärast ei ole soowitaw liini pikendust alaliseks lubada. Küll aga oleks soowitaw staadioni tegewuse päewadel liini pikendada ja sellega eriti esimese linnajao elanikkudele wõimaldada hõlpsamat ühendust spordistaadioniga. Sõiduhinnaks on Soo tänawalt — staadionile 25 mk., Balti jaamast — 20 ja Weneturult 15 marka.

Linnawalitsus andis sellekohase pikenduse loa.

Omaseused ja kuritöod

Nõmme mets leekides.

Sõdurid kustutamas.

Laupäewal kell pool 12 paiku läks Nõmmel Männiku end. laskemoona ladude läheduses noor männimets põlema.

Et tuul kaunis wali ja mets kuiw, siis lagunes tuli kiiresti laiali ning ähwardas ümbrust enda kaissu haarata. Onneks läks aga sõjawäewõimude poolt kohale saadetud sõduritel korda tulele warsti piiri panna. Ära põles umbes 400 ruutsülda metsa. Kustutamisele aitas omalt poolt kaasa lagendik, mis tulemerd ühelt poolt piiras.

Õnnetuse kohale sõitsid wälja ka Nõmme tuletõrjujad, kuid sõdurid jõudsid enne nende kohalejõudmist juba tulest jagu saaa.

Kuna enne tule algust sealt läbi sõitis kitsarööpalise liiwarong, arwatakse, et „punane kukk“ weduri korstnast wälja lennanud sädemetest seal „laulma“ hakkas.

Kas enesetapmine?

Mürgitamine enne uputamist.

7. juunil kella 5 ajal p. l. läks Tartus Emajõkke suplema Ella Jaani t. S. Ta kutsunud ka oma wanemad ühes enesega ujuma. Jõe kaldale jõudes wõtnud ta enese riidest lahti, hüpanud wette ja wajunud otsekohe põhja. Wanemate appihüüete peale juuretulnud inimesed tõmbasid ta mõne minuti järele weest wälja ja kohale kutsutud arst hakkas kohe elluäratamise katseid tegema, kuid ligi tund aega kestnud katsed ei annud mingisuguseid tagajärgi. Arsti arwamise järele oleks pidanud ainult mõni minut wees olija kindlasti ellu tulema, kuid arwatawasti on siin tegemist mürgitamisega enne wette hüppamist.

S. oli 26 a. wana, teenis restoraanis ettekandjana. Arwatakse, et siin enesetapmisega tegemist on.

Hanepüüdja tänawal.

Eile katsus Jakobsoni tänawal elutsew Helmuth Grünberg S. Tartu maantee nurgal mõõdukäijatele waskuuriloksu kulla pähe „mõõduka“ hinna eest maha müüa. Hanepüüdja kukkus aga politsei küüsi.

Kümme aastat nooremaks.

Reedel tehti protokoll Maria A. peale, kes oma sündimise-aasta isikutunnistusel nii ümber tegi, et ta selle järele kümme aastat nooremaks oleks jäänud.

A. wõetakse kunstlise „noorendamise“ eest wastutusele.

Eesti purjek hukkunud.

Neil päewil hukkus Soome lahes teel Käsmust Helsinki Eesti kahemastiline purjekas „Ernst“, pärit Käsmu sadamast. „Ernst“ oli laaditud telliskiwidega ja ei suutnud wastu panna merel mässanud tormile. Laewa suurus oli 188 brutto reg. tonni

Poonu õunapuu külges.

Kuidas noor tütarlaps surma läks.

Teisipäewa, 8. juuni õhtul kella 11 paiku leiti Tapa alewis, Lai tän. nr. 16 rohuaiast õunapuu külge ülespoodult Tapa asunduses elaw 19 aastane noor tütarlaps Helene Kloumann.

Mahajätetud kirjas teatab Kloumann, et lõpetab enese elu elutüdimuse tõttu ja palub õdesid-wenda oma surma pärast mitte kurwastada.

Suur tulekahju Kaiawereas.

Mitu hoonet maha põlenud.

Neljapäewal, 10. juunil pääsis Kudina wallas, Kaiawere asunduses end. mõisatööliste elumajas tuli lahti, mis ära häwitas elumaja, karjalauda ja aida. Millest tuli algas, on teadmata.

Palgikoorem rongi ees.

Wedur rööbastest wälja.

Reedel kella 12 paiku läi Järwa-Jaani lähedal raudtee ülesõidukohal, sealt mööda sõitwa kaubarongi ette Wõhmatu wallas elutsew Oskar Linnusaar ühes hobuse ja palgikoormaga. Wedur paiskas mehe ja hobuse teelt kõrwale ja wiskas palgikoorma laiali, kuid ei pääsenud ka ise terwe nahaga — katastroofil libisesid weduri tendri rattad rööbastelt maha. Rong peatus õnnetuse kohal tund aega.

Linnusaar ja hobune pääsesid ehmatusega.

Hüppas enese wigaseks.

Reedel kui Narwast tulew rong nr. 8 Raastkule jõudis, hüppas kiiresti liikuwalt rongilt maha Tiina Jüri t. Leppik, 43 aast. wana ja wäänas sealjuures omal pahema jalaluu paigalt ära. Wigastatu toodi Tallinna arsti juurde.

Kirjawastused.

G. Pg. Esimest ei mäleta, mis puutub aga meeleolu kirjeldustesse, siis on need awaldamiseks liig kahwatud olnud. „Keldrikael“ wananenud.

Kes kord on tarwitanud
patent riidewärwe
„Star“
ei osta enam teisi.
WARKUW HALLE

Wastutaw toimetaja T. Tomp.
Wäljaandja: Kirjastusühisus „Waba Maa.“

ekahjud Petserimaal.

hakkawad põlema.

tuld kustutamas.

las, walwajate poolt kohe ära kustutati. Järgmisel hommikul kella 6 ajal, kui enam kusagilt ei suitsenud ja karta ei olnud, et weel kuhugile tuld on jäänud, läinud walwurid koju. Peale selle oli paari tunni pärast metsast uuesti paks suits üles tõusnud. Kui ligikonnast külainimesed uuesti kohale jookšnud, põlenud mets juba täies hoos ja läinud hirmsa kiirusega edasi, häwitades ära jälle umbes 1 tiinu metsa ja palju ehituspalke. Lõpulikult läks korda tulele piiri panna kohalesaadetud sõjawäe abil. Kogu kahju ulatab üle 100.000 marga. Selgus, et wiimane kord oli tuli uuesti alguse saanud sambla sisse jäänud tulesädemest, mis tuulega uuesti hööguma oli hakanud. Eelmise tulekahju põhjuseks oli, nagu juurdlusega selgus, see, et Tanistsewa küla karjapeisid karjas olles olid piipu hakanud meisterdama ja metsas suitsetanud. Üks neist on põlewa piibu koguni metsa maha wisanud, kust ka tuli alguse sai.

Kümme aastat nooremaks.

Reedel tehti protokoll Maria N. peale, kes oma sündimise-aasta isikutunnistusek nii ümber tegi, et ta selle järele kümme aastat nooremaks oleks jäänud.

A. wõetakse kunstlise „noorendamise" eest wastutusele.

Eesti purjek hukkunud.

Neil päewil hukkus Soome lahes teel Käsmust Helsinki Eesti kahemastiline purjekas „Ernst", pärit Käsmu sadamast. „Ernst" oli laaditud telliskiwidega ja ei suutnud wastu panna merel mässanud kormile. Laewa suurus oli 188 brutto reg. tonni.

Poonu õunapuu külges.

Kuidas noor tiitarlaps surma läks.

Teisipäewa, 8. juuni õhtul kella 11 paiku leiti Tapa alewis, Lai tän. nr. 16 rohuaiast õunapuu külge ülespoodult Tapa asunduses elaw 19 aastane noor tiitarlaps Helene Kloumann.

Mahajäetud kirjas teatab Kloumann, et lõpetab enese elu elutüdimuse tõttu ja palub õdesid-wenda oma surma pärast mitte kurwastada.

Suur tulekahju Kaiawereres.

Mitu hoonet maha põlenud.

Neljapäewal, 10. juunil pääsis Kudina wallas, Kaiawere asunduses end. mõisatööliste elumajas tuli lahti, mis ära häwitas elumaja, karjalauda ja aida. Millest tuli algas, on teadmata.

Palgikoorem rongi ees.

Wedur rööbastest wälja.

Reedel kella 12 paiku jäi Jäwa-Jaani lähedal raudtee üleejõidukohal, sealt möödasõitma laubarongi ette Wõhmatu wallas elutsew Oskar Linnusaar üheS hobuse ja palgikoormaga. Wedur paiskas mehe ja hobuse teelt kõwale ja wiskas palgikoorma laiali, kuid ei pääsenud ka ise terwe nahaga — katastroofil libisesid weduri tendri rattad rööbastelt maha. Rong peatus õnnetuse kohal tund aega.

Linnusaar ja hobune pääsesid ehmatusega.

Hüppas enese wigaseks.

Reedel kui Narwast tulew rong nr. 8 Raastikule jõudis, hüppas kiiresti liikuwalt rongilt maha Tiina Jüri t. Leppik, 43 aast. wana ja wäänas sealjuures omal pahema jalaluu paigalt ära. Wigastatu toodi Tallinna arsti juurde.

Kirjawastused.

G. Pg. Esimest ei mäleta, mis puutub aga meeleolu kirjeldusesse, siis on need awaldamiseks liig kahwatud olnud. „Keldrilael" wananenud.

Kes kord on tarwitanud

patent riidewärwi „Star"

ei osta enam teisi.

Wastutaw toimetaja T. Tomp.
Wäljaanbja: Kirjastusühisus „Waba Maa."

Kirjastusühisuse „Waba Maa"

peakoosolek

on esmaspäewal, 21 juunil s. a. kell 1/27 õhtul „Waba Maa" ruumides.

PÄEWAKORD:

1) Koosoleku juhatuse walimine.
2) Kuldbilansi kinnitamine
3) Jookswad küsimused. Juhatus.

AUTO- TRAKTORIJUHTIDE KURSUSED

algawad 15 juunil s. a. kestwusega üks kuu. igapäew 8 tundi. Õpetus kõigile kättesaadawa, lihtsa metoodi järele wiinud õppejõudude poolt asjatundja inseneri juhatusel. Õpekawa wastab 1 järgu autojuhi kutsele. Lõpetajatele antakse eksamikomisjoni poolt wastawad diplomid. Ülesandmisi wõetakse wastu Tartus, Suur Turg 8, tel. 300.

A. ROSENWALD ja Co.

Risti-Liiwal raudteejaama juures, on ilusa männimetsaga

ehituskrundid

wähese sissemaksuga müüa. Teateid saab sealsamas **WILLBERGI** kauplusest.

AINUS KOHT

kus riidewärwimise ja keemiliselt puhastamistöid tõesti ajakohaselt uuemate sellekohaste abinõudega ja wõistlemata odawasti tehakse, **Tallinn, Uusi tän. nr. 13** asuwas tuntud

B. SCHOHERI

aurujõul riidewärwimise, keemilise puhastamise ja dekateerimise töästuses. Sissekäik hoowi kaudu.

Kuulutus.

Tartu-Wõru rahukogu ringkonna Tartu 2. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Jefim Lekarew'i, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, selle kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas" arwates, kui kostjat wastust andma Tartu maakonnawalitsuse nõudmises, Minei Stepanenkow'i ja teiste wastu 11,700 mk. pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral tähendatud aja jooksul see kutse endise asupaiga järele kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 tähendatud.

Tartus, 5. juunil 1926 a.

Tartu 2. jäl. rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Kuulutus.

Tartu-Wõru rahukogu ringkonna Tartu 2. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Jefim Lekarew'i, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, selle kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas" arwates, kui kostjat wastust andma Tartu maakonnawalitsuse nõudmises, Jefim Lekarew'i ja teiste wastu 27.897 mk. pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral tähendatud aja jooksul see kutse endise asupaiga järele kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 tähendatud.

Nõudepalwe juurde on lisatud 2 wõlakohustust: 2. märts. 1922 a. 9938 mk. suuruses ja 31. oktoobr. 1922 a. 14,260 mk. suuruses.

Tartus, 5. juunil 1926 a.

Tartu 2. jäl. rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Kohtu-otsus.

Tallinna-Haapsalu rahukogu tsiwiil-osakond kuulutab Tsiw. Kpd. Sead. § 726 põhjal, et tema oma kinnisel kohtuistungil 8. mail 1926 a. Martin Sebber'i (Sõbber'i) nõudmise asjas Anna Sebber'i (Sõbber'i) wastu, abielu lahutamise pärast otsustas tagasejlja: Martin Martini p. Sõbber'i ja Anna Matwei t. Sõbber'i, sünd. Baröschnikowa, abielu, mis sõlmitud Moskwas 29. juunil 1916 a. ära lahutada.

Tallinnas, 31. mail 1926 a. Nr. 36 — 1926 a.

Rahukogu abiesimees: (allkiri). Sekretäri eest: (allkiri).

Kohtu-otsus.

Tallinna-Haapsalu rahukogu tsiwiil-osakond kuulutab Tsiw. Kpd. Sead. § 726 põhjal, et tema oma kinnisel kohtuistungil 8. mail 1926 a. Jüri Hallmann'i nõudmise asjas Anna-Pauline Hallmann'i, sünd. Friedemann, wastu abielu lahutamise pärast otsustas tagasejlja: Jüri Pridiku p. Hallmann'i ja Anna-Pauline Hallmann'i, sünd. Friedemann, abielu, mis sõlmitud 6. mail 1901 a. Tallinna Jaani kirikus ära lahutada, kõik nõuda kostjalt nõudja lapsiks kohtu ja asjaajamise kulusid wiistuhat (5000) mk.

Tallinnas, 31. mail 1926 a. Nr. 38 — 1926 a.

Rahukogu abiesimees: (allkiri). Sekretäri eest: (allkiri).

Kohtukutse.

Tallinna-Haapsalu rahukogu tsiwiil-osakond kutsub sellega Tsiw. Kpd. Sead. §§ 309¹ ja 293 põhjal Aleksander Jaagu p. Pihelgas't (Pihlakast), kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, arwates kuulutuse ilmumise päewast „Rigi Teatajas", kui kostjat wastust andma Emili-Maria Jaagupi t. Pihelgas'e (Pihlakas), sünd. Grenberg, nõudmises Aleksander Jaagupi p. Pihelgas'e (Pihlakas) wastu, abielu lahutamise pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral kostjale kutse kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 ära tähendatud.

Nõudepalwele, mis rahukogus saadud 14. aprillil 1926 a., oli juurde lisatud laulatuse tunnistus ja wastawad ärakirjad.

Tallinnas, 21. mail 1926 a. Nr. 288 — 1926 a.

Rahukogu abiesimees: (allkiri). Sekretäri eest: (allkiri).

Kohtukutse.

Tallinna 2. jaosk. rahukohtunik kutsub Tsiwiil kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Max Pujato, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, arwates kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas", kui kostjat wastust andma maksujõuetuks tunnist. a.-ü. „Harju panga" likw. kom. nõudmises tema, Pujato, wastu 5500 marga üle üheS protsentidega, hoiatusega, et mitteilmumise korral kutse kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiwiil kohtupid. sead. § 145 ja järgm. tähendatud.

Nõudepalwele on juurde lisatud nõudja woliniku wanm. adw. Erich Eek'i woliikri ja wõlakohustus 30.000 marga peale.

Tallinnas, 8. juunil 1926 a.

Rahukohtunik: (allkiri).

Kohtu-otsus.

Tallinna-Haapsalu rahukogu tsiwiil-osakond kuulutab Tsiw. Kpd. Sead. § 726 põhjal, et tema oma kinnisel kohtuistungil 5. detsembril 1925 a. Marie Bogdanow'i nõudmise asjas Wassili Bogdanow'i wastu, abielu lahutamise pärast otsustas tagasejlja: Marie Bogdanow'i (sünd. Sadam) ja Wassili Bogdanow'i abielu, milleste neid 1917 a. Pühalepa apostlikus kirikus laulatati, ära lahutada; sellest abielust sündinud laps Leoniba tema oma juurde jätta; Marie Bogdanow'ile tema endine perekonna nimi „Sadam" tagasi anda.

Tallinnas, 31. mail 1926 a. Nr. 276 — 1925 a.

Rahukogu abiesimees eest: (allkiri). Sekretäri eest: (allkiri).

Kuulutus.

Tartu-Wõru rahukogu ringkonna Tartu 2. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Minei Stepanenkow'i, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, selle kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas" arwates, kui kostjat wastust andma Tartu maakonnawalitsuse nõudmises, Minei Stepanenkow'i ja teiste wastu 44.807 mk. pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral tähendatud aja jooksul see kutse endise asupaiga järele kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 tähendatud.

Nõudepalwe juurde on lisatud 3 wõlakohustust: 1. maist 1922 a. 20.000 mk. peale, 12. juunist 1922 a. 10.000 mk. peale ja 10. oktoobr. 1922 a. 5000 mk. peale.

Tartus, 5. juunil 1926 a.

Tartu 2. jäl. rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Kuulutus.

Tartu-Wõru rahukogu ringkonna Tartu 2. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Minei Stepanenkow'i, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, selle kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas" arwates, kui kostjat wastust andma Tartu maakonnawalitsuse nõudmises, Minei Stepanenkow'i ja teiste wastu 26.200 mk. pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral tähendatud aja jooksul see kutse endise asupaiga järele kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 tähendatud.

Nõudepalwe juurde on lisatud wõlakohustus 18. oktoobr. 1922 a. 33.218 mk. suuruses.

Tartus, 5. juunil 1926 a.

Tartu 2. jäl. rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Kuulutus.

Tartu-Wõru rahukogu ringkonna Tartu 2. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309¹ põhjal Minei Stepanenkow'i, kelle elukoht teadmata, nelja kuu jooksul, selle kuulutuse ilmumise päewast „Waba Maas" arwates, kui kostjat wastust andma Tartu maakonnawalitsuse nõudmises, Minei Stepanenkow'i ja teiste wastu 11,700 mk. pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral tähendatud aja jooksul see kutse endise asupaiga järele kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719 tähendatud.

Nõudepalwe juurde on lisatud 2 wõlakohustust: 28. märts. 1923 a. 5000 mk. peale ja 21. jaanuarist 1923 a. 5000 mk. peale.

Tartus, 5. juunil 1926 a.

Tartu 2. jäl. rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Kohtukutse.

Rakwere-Paide rahukogu kutsub Aleksander Jakobi p. Nugis'i, kelle elukoht teadmata, Tsiw. kohtupid. sead. §§ 293 ja 309 põhjal, kui kostjat Edwine Juhani t. Nugis'e nõude asjas Aleksander Jakobi p. Nugis'e wastu, abielu lahutamise üle, nelja kuu jooksul üles andma oma asupaika Rakwere ja kõigi ametlikkude wastuseletust tähendatud nõudmise kohta, hoiatades, et wastasel korral kõik kohtutulsed tema, Aleksander Nugis'e, nime peale rahukogu kantselejsse saetakse ja kätteantuks tunnistatakse ning asi arutusele wõetakse.

Mitteilmumise tagajärjed on ära tähendatud Tsiw. kohtupid. sead. §§ 718 ja 719.

Nõudepalwele on juurde lisatud lapse ristimistunnistus nr. 200.

Rakwere, 5. juunil 1926 a.

Rahukogu alaline liige: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Merejõudude Staabi Tehnika osakond

ostab

kinnisel kirjalikul wähempakkumisel 28. juunil 1926 a. kell 10 hommikul:

tinawalgot — 1500 kilogrammi.
tinapunast — 2200 „
smärgelriiet — 7000 lehte
soodat — 5000 kilogrammi.

Pakkumise ja ostu tingimised on saadawal osakonna kantseleis, W. Patarei tänaw nr. 10.

Nõuetawad tagatised on: Mrk. 15.000.—, 20.000.—, 8.000.—, 5.000.—.

Tallinna Kolledz.

Tallinna Kolledzi keskkooli osasse wõetakse uusi õpilasi (kuulajaid ja wabakuulajaid) wastu eelkursusele, I ja II kursusele. Eelkursus wastab I keskkooli klassile wõi VII õppeaastale, I kurs. 3 klassile ja II kurs. 5 klassile. Soowijaid sisse astuda esitagu kuni 1. augustini Kolledzi juhatajale üheS soowiawaldusega ka tunnistus hariduse kohta ja tõendus töö wõi ameti üle. Kolledzi wastu wõetakse ainult neid, kes wanaduse wõi teenistuse tõttu ei saa õppida hariliku koskkoolis. Soowiawalduse wastuwõtmine büroos (wõib ka postiga saata) S. Kloostritänaw 16. Büroo on awatud iga teisipäew ja reede kella 5—7 p. l. Juhataja konsultatsioon iga reede 6—7 p. l.

Kolledzi juhataja: Wõlbe.

Kaitsewäele remont-hobuste ostmine

Järgnewa aasta jõgisel teostatakse allnimetatud punktides ja tähtaegadel.

Haapsalus — 28. augustil, kell 9 hommikul, Turuplatsil.
Wõrus — 31. augustil, kell 10 hommikul, Turuplatsil.
Walgas — 2. septembril, kell 9 hommikul, 2. soomusr. rügemendi ohwitseride lasilmo wastu tänawal.
Narwas — 15. septembril, kell 10 homm., 1. diwisji suurtükiwäe staabi juures tän.
Rakweres — 17. septembril, kell 9 homm., 5. jalgw. rügemendi töökompanii õues.
Paides — 28. septembril, kell 9 hommikul, Turuplatsil rahwawäe ülema kontsellei wastu tänawal.
Tartus — 30. septembril, kell 9 homm., Puiestee tän., ratsa rügem. tallide juures.
Pärnus — 6. oktoobril, kell 10 homm., 6. jalgw. rügemendi töökompanii õues.
Wiljandis — 8. oktoobril, kell 9 homm., 3. suurtükiwäe hobuste laatsareti juures.
Tallinnas — 15. oktoobril, kell 10 homm., Küti tän. nr. 2, hobuste laatsareti juures.

Ostmine jünnib kw. remont-hobuste ostu-komisjoni laudu wabat kokkuleppel hinnadega, mis hobuse kasutuse kulud ära tasub. Müüjatel peawad hobuste passid, laatsaploma ja kui omanik isiklikult hobust ei müü, siis peab asemikul wõimelik wolitus olema. Ostuhinnast arwatakse ½% tempelmaksu riigi sissetulekuks maha. Raha maksetakse kohe tohawad maksutõhtedega Eesti Panga ofakondade peale wälja. Ostetakse ratsa ja kergeweo hobuseid, Wiljandia ja Rakwere ka mõni suurtükk hobune.

Hobused wõiwad ruunad, wõrad ja ka tõkud 3½—6 aasta wanaduses olla, kui hästi arenenud, terwed, ilma puudusteta ja haigusteta allwool üleseotud nõuetele wastawad. Ruunadele ja mõradele antakse ostmise juures eesõigus.

Ratsa hobused peawad olema: 151 cm. — 164 cm. (2 arsj. — 2—5 wers.) kõrged, hästi arenenud kerge luuderega, laiwa, õlga, keskmise pika lõiuga, pika laelaga, keskmise kõrge turjaga, laia lõuaclusega, ilusa rinnaga, kõwade kõwade jalgadega, heade kapjadega, wabade ja kergete liigutustega, hea ja elawa iseloomuga.

Suurtükk hobused peawad olema: 151 cm. — 160 cm. (2 arsj. 2—4 wers.) kõrged, hästi arenenud laia luuderega, hea sügawa ja laia rinnaga, kõwade ja madalate jalgadega, laia põlwe- ja hüpelijõuetega, kõwade kõwade jalgadega, heade kapjadega, wabade ja kergete liigutustega, hea ja elawa iseloomuga.

Kergeweo hobused peawad olema: 135—151 cm. kõrge, tugewa keha, rinna ja jalgade ehitusega.

Raskeweo hobused peawad olema: 152—170 cm. kõrge, hea tugewa keha, rinna ja jalgade ehitusega.

Ostmisel antakse müügi eesõigus hobuse kasutajatele. Hobuseid ostetakse tingimisega, et müüja kohustatud on hobust tagasi wõtma, kui 2 kuu jooksul awaliduks tuleb, et tal on: Roor (kuiw kõnn), puusilt, puumärimine ja õhuneelamine, sigi eht veru, lahja lõhed, trooniline lonkamine, hoaatuwad, perioodiline silmapõletik, kroogiline mao ja soolte katarr, ihast, kutsumu jne. Hobuse müüja müüja wastu tema tolleterdiselt ajutohalt ja kannab kõik kulud, mis hobune riigile kahju tõnnitanud.

Kw. W. M. loomateriwisholu ja hobustega warustamise osakonna ülem.

Kohtukutse.

Tallinna linna 5. jäl. rahukohtunik kutsub Tsiw. kohtup. sead. §§ 293 ja 301 põhjal Adolf Lippo't, kelle elukoht teadmata, tuna endine elukoht oli Tallinnas, Toompuiestee nr. 19, nelja kuu jooksul, arwates kuulutuse ilmumise päewast „Rigi Teataja", kui kostjat wastust andma Juuso Kurriku nõude asjas, tema, Adolf Lippo, Kalle Raag'i, Jaan Järrisson'i ja Nikolai Küng'i wastu 19,630 marga pärast, hoiatusega, et mitteilmumise korral kutse kätteantuks loetakse ja asi arutusele tuleb.

Nõudepalwele on ligi pandud kostja Adolf Lippo allkiri ja leping.

Mitteilmumise tagajärjed on Tsiw. kohtup. sead. § 145 ja järgm. ära tähendatud.

Tallinnas, 1. juunil 1926 a. Nr. 343.

Rahukohtunik: (allkiri). Sekretär: (allkiri).

Riigi Raudteewalitsuse Warustusosakond

ostab

kinnisel wõistlispakkumisel wastawalt raudtee tehnilistele tingimistele:

antimoonium
tükkis — 2500 kgr.

tooresti malmi
umbes — 70.000 kgr.

Pitsereitud pakkumised Mrk. 20.— tempelmargiga, üheS tagatisega 10% suurusest kogusummast, pealkirjaga „Antimoonium", „Malm" ära anda Tallinna, Tehnika tän 16-a, tuba 18, 30. juunil 1926 kell 12 päewal.

Hinnad kahes wariandis üles anda — franko peaaadu ja cif Tallinn. Lähemalt sealsamas tuba 20.

Riigi Raudteewalitsuse Warustusosakond

ostab

kinnisel wõistlispakkumisel wastawalt raudtee tehnilistele tingimistele

Masina raswa — 2.600 kgr.
ja wastawalt proowidele:
kaltsuzi — 4.000 kgr. ja
kwoliikarwasi — 860 kgr.

Pakkumised, pitsereitud ümbrikudes, mrk. 20 tempelmargiga, pealkirjadega „Masina raswa", „Kaltsud" ja „Kwoliikarwasi", ära anda Tallinna, Tehnika tän. 16-a, tuba 18 23. juunil kell 12 päewal.

Rootsi Husqvarna

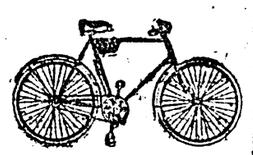

jalgrattad

on tunnistatud kõige paremateks meie teedele, sellepärast et 5 aasta jooksul ühtegi raami murdmist ette pole tulnud. Oma filmapaistwa heduse tõttu tarwitatakse sõjawäe jalgrattaks järgmistes maades: **Rootsis, Norras ja Soomes.** Mitmetähilised jalgrattad, sama ka kõik osad alati saadawal wabriku ladus.

Otto Eggers,
Tallinn, Harju t. 29, tel. 1—36.

Husqvarna tõõstus asutatud 1689, Husqvarna jalgratta osakond 1896.

Lennuwäe rügement wajab wilunud

joonistajat.

Palwekiri ühes lühikese elulookirjeldusega ja dokumentidega endise teenistuse üle ära anda Lennuwäe rügemendi ülemale W. Miini sadam nr. 2.

Wajab abiwõttlwide

wormijat

Wiljandi, Soola t. 18, c, Jaeka.

Müüa

Talu

Tartu ligiduses, suurus 100 wak. On mets, kult. heinamaad ja uued hooned. Teateid saab Tartus Suuriurg 12—1 eht Tallinn tel. 16-11

Müüa

igas suuruses, tarwitatud latte, realsamas ostetakse ka juurel ja wõitse! arwust. Suur Tartu maantee nr. 9, kõjiladu Maglin.

Ära

Hambaarstimise Ambulatoorium.

Wiru t. 7, Tel. 3—67.
Wastuw. 1/2 10—1/2 8.

Dr. H. Hoffmann.
Silmaarst.

Kuni 15. augustini haigete wastuwõtmine kodus, Suur Karja t. nr. 12 ainult k. 11—12 e. l. (Kliinikus, Wiru t. nr. 23, igapäew k. 12—2).

Haigete wastuwõtmist ei ole kuni 14. juulini

Dr. O. Sepp.

Lühike jalg 4, krt. 3.

Dr. Klompus
Sugu- ja nahahaiguste erarst
Harju t. 45 k. 7, Tel. 74
Konsultatsioon kella 11—1 ja 5—7½.

Dr. E. Kaplan.
Naha- ja suguhaigused
Wastuwõt.: 10—1 e. l. ja 5—7 p. l. pühapäew 12—1
Wiru t. 18, sisekäik Sauna t.

Suur odaw wäljamüük

Et meie riidekudumise ja willaketramise wabriku riietele ruumi teha, lasen riidekauba alla wabriku hinna müügile:

	Enne	Nüüd
Krepe	65.—	50.—
Täiswillane kleidirile	125.—	110.—
Musliin rätikud	110.—	95.—
Rootsi riie	60.—	45.—
Frotte	130.—	75.—
Sephier	75.—	55.—
Poolwillane kleidirile	120.—	90.—

	Enne	Nüüd
Liberty satään	80.—	65.—
Puuwilla kleidirile	80.—	60.—
Inglise ülikonnarile	1100.—	950.—
Markiseit	110.—	75.—
Täiswillane kleidirile	190.—	145.—
Siidi batist	75.—	55.—
Pleekimata pesurile	20 mk. alates	

Wõetakse willaseid ja puuwilla willu kraasimiseks, ketramiseks, watitegemiseks ja kangakudumiseks wastu wabriku ladus

Estonia all nr. 10

wabriku kontoris Tõnismäel, Õllepruuli tän. nr. 2, Hageris, „Parkhoffi" auru jahuweskis ja Hageri kiriku juures asuwa herra August Jaasoni poes.

Müük suurel ja wäiksel arwul.

Estonia all nr. 10

Kõnetraat 9-27.

Mälestan oma kalist tütart

Alide't

13 juunil, — aasta surmapäewal, puhka rahus, isa A. Laks.

KESKKLUBI

Mundi tänaw nr. 3.

Korraldab pühapäewal 13. juunil s. a.

Muusika ja tantsu õhtu.

Algus kell 9 õhtul.

E. S. S. „Kalew"

teatab oma liigetele, kes staadioni awamise rõõgikäigust osa wõtta soowiwad, et kogunime on Kadriorus „Atwariumi" ruumis 13 ptp. kell 8.30 min. hom., kus ümberriietatakse ja sealt „Kalewi" aeda koguta läe.

---

2 ilusat talu

juhtumisi soodsatel maksutingimistel müüa: 1) 22 tiinu korras hoone ja 250.000 mk. ja 2) 15 tiinu, hind 125.000, wõib üksikult ehk koos osta ja soowikorral kõige inwentaariga. Sealsamas odawalt müüa 4 S. lokom. üks ühes rehepeksu masinaga ja reeskõlwimasinaga. Lähemaid teat.: Laulupeo 12—3.

Saekaateriga

paksusid läbi saagima tarwis Naissaare, wõib ka tima jõumasinata olla, teatada Kaasani tän. nr. 15—3.

Tarwitab

töölisi

metsa juurimise töö peale, Rõumaa asundus, Risti jaama juures.

Pesu ja kaelasidemeid pakub odawalt

R.-M. R. Reichmann.

Pikk tän. 25.

Soowitakse osta

tammepuu parketti,

wõib ka pruugitud olla. Pakkumised saata: Tallinn, Tõnipulestee 4—2. Telef. 6—07.

Tallinna Rahwaülikoolide Segatsi laulukoor korraldab jaanipäewal

ekskursiooni Helsingi

Ärasõit Tallinnast 23 skp. kell 6 p. l. Tagasisõit Helsingist 27 skp. p. l. Sõit sinna ja tagasi 800 mk. Osawõtta wõiwad ka mittelikmed. Osawõtjate registreerimine T. R. Ü. S. büroos, S. Kloostri t. 16. (kõnetr. 10-54) igal äripäewal kella 6—8-ni. Ülesandmise wiimane tähtpäew 15 skp. Sõitjate arw on piiratud. Ülesandmise juures isikutunnistus tarwilik.

Iga majapidaja ja perenaine peab lugema:

Tulus majapidamise- ja kokaraamat.
184 lhk. Hind 60 mk.

Leiwad ja saiad.
160 lhk. Hind 60 mk.

Kohwi õperaamat.
132 lhk. Hind 60 mk.

Kartowli kokk.
96 lhk. Hind 20 mk.

Prof. J. J. Metschnikow
Hapu piim.
Hind 15 mk.

Dr. med. Hindtede
Minu toitmiswiis. Eeskujulik kokaraamat
Hind 70 mk.

Prof. J. Nikitinski
Toit, riided ja korter.
Hind 15 mk.

Ins. N. Dmitriew
Oma kodukolle.
Hind 45 mk.

R. Wallner
Meie igapäewane leib.
Hind 20 mk.

Kes raamatu hinna rahas ehk postmarkes ära saadab, sellele saadame raamatud meie kulul postikaudu kätte.

K.Ü. „RAHWAULIKOOLI" raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus

Tallinnas, S. Karja tän. nr. 23. — Telefon 6-66.

Prantsuse Lyiseum

I—VIII õppeaasta

Wastuwõtmiseksamid laupäew 12 juunil ja esmaspäew 14 juunil kell 11 hommiku, Aia tän. nr. 18 (XXII algkool)

Uute õpilaste üleskirjutamine igal teisipäewal ja reedel kell 11—1 sealsamas.

Tulewal õppeaastal õppetöö hommikupoolseil tunididel Tehnika tän. 18 (end. Raudtee-Tehnika kooli ruumes)

Koolijuhataja B. ETRUK.

---

28 juunil 1926 a. müüdakse Tartus, Toitlusladu nr. 3 alt nr. 1 õue peal, Wiljandi ja Waksali tänawa nurgal

enampakkumisel

sõjawäele mittetarwilikku remonti nõudwaid wiis hobuse heinapressi, 1 käsi heinapress, koti kaltsekroowi puru, herneste ja odratangu pühkmeid.

2. diw. Intendantuur.

Teadaanne.

Kuresaare reisijatele

A-l. „WASA" sõidab iga reede kell 7 hommikul Pärnust — Kuresaare. Reisijad, kes üks päew enne laewa ärasõitmist Pärnu jõuawad, wõiwad ööseks laewa peale jääda. Pärnu Laewa A-s.

R. Reite naiskutsekool

(erialned: pesu, riided, käsitöö)

Tallinn, Lydia Koidula tän. 18 Telef. 24-10.

Uute õpilaste sisseskirjut. kuni 16 juunini, igapäew kella 10—12 ja 5—6 p. l. Sisseastumise tingimised: wähemalt 14 a. ja 6 kl. algkooli täieline haridus.

Rohale jõudnud

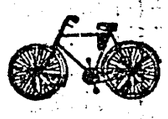

Parimad jalgrattad **„Lancett"**

meesta- kui ka naisterahwastele. Palume kõiki meie kõrgestaustatud kaubatarwitajaid, kes senini lahkesti „LANCETT'e" ootanud, iseäranis neid, kes „LANCETT'e" tellinud ja nende eest juba raha sisse maksnud, nüüd neid „LANCETT'e" wastu wõtma tulla.

A.-S. DROMMETER & Ko., Lai tänaw nr. 5.

Pesumaja sisseseaded

Georg E. Mathiasen, Kopenhagen.

Täielikud sisseseaded gaasi-, auru- ja elektrijõule. Paljudes riigi- ja eraasutustes tarwitusel. Palun näitusel minu wäljapanekut nr. 529 waadata.

Lähemaid teateid saab:
Riga, Gr. Pferdestr. 28.

C. J. NYBORG.

OKSJONID.

Rendiraha maksmatajätmise tõttu müüakse ära suusõnalisel enampakkumisel:

Müügi koht ja aeg.	Materjalide omaniku nimi.	Materjalide hulk ja nimetus.	Materjalide asukoht.
Wajangu jaam 30. juunil, kell 9 homm.	M. C. Kibbin-Panin & Co.	170—180 latti, 3—5 sülda pikad.	Wajangu plats nr. 4 ja 5.
Surju jaam 29. juunil, kell 9 homm.	Teadmata.	55 haawapakku.	Surju pl. nr. 35.
Timkanaali peatuskoht 28. juunil, kell 10 homm.	Widjakin.	29 kuuse- ja männapalki.	Timkanaali peatuskoht.
Massiaru jaamas 1. juulil, kell 12 päewal.	A.-s. Eesti Transiit.	42 haawapakku.	Piket 354.
Massiaru jaamas 1. juulil, kell 12 päewal.	Dawet Martinson.	4½ kub. titse.	Piket 248.
Massiaru jaamas 1. juulil, kell 12 päewal.	Mart Rääk.	56 kuusepalki.	Piket 402.
Massiaru jaamas 1. juulil, kell 12 päewal.	Mart Rääk.	65 kuusepalki.	Piket 403.

Kui esimesel müügil wõlgnewat summat ei pakuta, teostatakse teistkordne müük samadel päewadel ja kohtadel ühe tunni aja pärast, alates wähemalt pakutawast summast.

Pärnu-Tallinna k/r. Raudtee walitsus.

Lodix

Pruun Lodix
annab kaalud jalanõudele uue wäljanägemise.
Pealadu:
H. Graf & E. Jürgens
Tallinn, Narwa mnt. nr. 31
Kõnetraat 6-06.

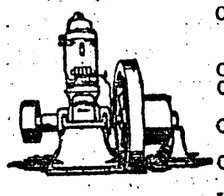

Originaal Rootsi SKANDIA mootorid, Lysekil — Rootsi on 20 aasta jooksul Eestis näidanud, et nad kõige paremad on, sest
Originaal SKANDIA mootor on kõige kõwem ja wastupidawam
Originaal SKANDIA tarwitab wähem põletisainet kui teised mootorid.
Originaal SKANDIA mootoriga oskab igaüks tima spetsiaalteadmisteta ümber käia.
Originaal SKANDIA mootorit soowitab igaüks, kellel ta juba olemas.
Head ostutingimised Rootsi krediidi abil, odawate protsent.

Ainuesitaja Eestis: **Otto Eggers,** Tallinn, Harju tän. nr. 29. Telegrammi aadress: Yachtbau, Tallinn. Telefon 1-36.

Maja

wäga odawalt müüa, ppe-ruumiga, wäga soodne ka kõistõõlisele, 3 tlm. Kabala jaamast. Teat. Kabala, Nõmmiste. Tomson.

Järjekorralised oksjonid

Tallinna linna pandimajas, Maneshi tän. nr. 4.

18. ja 22. juunil 1926 a. kell 10 hom.

Müügile tulewad pandlitud asjad, millede pealt % % **oktoobri** kuust saadik l. a. maksmata ja kõik need lühematähtajalised pandid, millede maksutähtpäew möödunud.

Wiimane õiendusaeg on **14. juunil s. a.**, peale seda tähtpäewa oksjonile määratud pantide pealt enam % % wastu ei wõeta, waid pandid tulewad wälja lunastada, kuna tasutawa wõlgnewa summa pealt pandimaja kasuks 3% trahwiraha arwatakse.

Pandimaja juhatus.

Sellide ja meistrite keskseltsi

alkoholilise einelaua wäljapakkumine

1. juulist aasta lõpuni 1926.

on 19 juunil seltsi ruumides kell 8 õhtu Raatuse tän. 14 **Tartus.** Pakkumise korral tuleb 20.000 m. kindlustuseks sisse maksta. Juhatus.

Export-äri wajab maale alalisi

kanamunade ülesostjaid

soodsatel tingimistel, wäga passilik kõrvalteenistus maakaupmeestele ja lihunikkudele. Soowijad oma peale wõtta, palun teatada oma täielik aadress, äranimetades lähem raudteejaam ja mitu kilom. asub eemal jaamast. Kirjalikult: Tallinn, Narwa mnt. 23, krt. 5. A. N.

Krundid

alates 260—700 □ s. Paldiski ja Oskari tän. odawalt müüa. Lähemalt Süda t. 3 k. 1 kalla 3—5.

Alaasjanduse ja majapidamise kursused

tegelikkudele õpetajatele algawad Läänemaa õpetajate seminaris, Haapsalu Uuemõisas 16 juunil. Kursustest osawõtjail tuleb kohale ilmuda 15 juuniks.

E. Janson'i kuusikäsitööõpeasutus

Gonsiori tän. 13, Tallinnas.

Uute õpilaste wastuwõtmine igapäew kell 10—1

Janson.

Haridusministeerium annab kinnisel wõistlusel pakkumisel wälja Petseri ühishumanitaar-gümnaasiumhoone madalarõhu

aurukeskküte sisseseade tööd.

Pakkumised, kinnistes ümbrikkudes ja pealkirjaga „Petseri keskküte", sisse anda 26. juunil 1926 a. kella 11-ni Haridusministeeriumi majandusosakonna sekretärile, juurelisades pakkumise kindlustuseks sularahas 150.000 mrk., ehk selle asemel Rahaministeeriumi poolt kindlakstunnistatud panga garantii kiri samas wäärtuses.

Lähemaid teateid tööde kohta saab haridusministeeriumi majandusosakonnast ürlpäewiti kella 11—14-ni.

Haridusministeeriumi majandusosakond.

Trükitähtedega „Waba Maa" — Tallinnas